

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

ALLMÄNNA LÄROVERKEN

I

VENERSBORG, BORÅS och ALINGSÅS

SAMT

PEDAGOGIEN i ULRICEHAMN

UNDER LÄSÅRET 1888—1889.

(Venersborg 1889. Bagge och Petterson.)

Högre Allmänna läroverket i Venersborg.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 25 augusti och slutade den 20 december. Den egentliga undervisningen började den 31 augusti och slutade den 17 december.

Vårterminen började den 23 januari och kommer att avslutas den 5 juni. Den egentliga undervisningen började den 26 januari och slutar den 29 maj.

Under höstterminen hafva med Efori tillstånd 2:ne fridagar, den 20 och 22 oktober, gifvits, motsvarande det gamla marknadsloftet. I enlighet med § 19 i skolstadgan har 6:te klassen haft 2, 7:de klassen 4 dagars ledighet i månaden, af hvilka dock hälften användts för skriftliga arbeten på lärorummet. Fyra gånger hvardera terminen har enligt gammalt bruk de 5 lägre klasserna haft lof de båda morgontimmarne.

2. Till morgonbönen hafva lärjungarne samlats 20 minuter före $\frac{1}{2}8$. Undervisningstimmarne hafva varit förlagda till $\frac{1}{2}8 - \frac{1}{2}10$, $\frac{1}{2}12 - \frac{1}{2}3$ alla dagar för alla klasser utom för 1:sta, som onsdagar, torsdagar och fredagar börjat läsningen $\frac{1}{2}9$, samt till 5-6 måndagar och torsdagar för 6:te klassen. Gymnastiköfningarne hafva egt rum uteslutande på förmiddagen, sång och musik endast på eftermiddagen, teckning dels på förmiddagen, dels på eftermiddagen.

3. Antalet lärotimmar i veckan för läsämnenä under höstterminen 1888:

1	2	3	4	5	6	7	
Afdelningar och linier	Nävarande lärjungar under höstterminen	T i m m a r				S u m m a	A n m ä r k n i n g a r
		Skilda	Gemensamma för		Lärjungar från afdelningar & olika linier		
			Lärjungar från afdelningar & samma linie	Lärjungar från afdelningar & olika linier			
1	18	24	—	—	24		
2	18	28	—	—	28		
3	25	28	—	—	28		
R. 4	17	7*)	—	22	29	*) Engelska.	
L. 4	7	8*)	—	(22)	8	*) Latin.	
R. 5	7	8*)	—	21	29	*) 7 t. Engelska, 1 t. Svenska.	
L. 5	18	9*)	—	(21)	9	*) 8 t. Latin, 1 t. Svenska.	
R. 6: 1	4	18	—	11*)	29	*) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med L. 6: 1. 1 t. Matem. med L. 6: 1 B.	
L. „ B	11	4*)	15	(11)**)	19	*) Engelska. **) Se anm. vid R. 6: 1.	
„ „ A	4	7*)	(15)	(10)**)	7	*) Grekiska. **) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med R. 6: 1.	
R. 6: 2	11	18	—	11*)	29	*) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med L. 6: 2; 1 t. Matem. med L. 6: 2 B.	
L. „ B	5	4*)	15	(11)**)	19	*) Engelska. **) Se anm. vid R. 6: 2.	
„ „ A	2	7*)	(15)	(10)**)	7	*) Grekiska. **) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Naturhistoria, 1 t. Historia med R. 6: 2.	
R. 7: 1	4	14	2*)	13**)	29	*) 1 t. Svenska, 1 t. Matematik med R. 7: 2. **) 2 t. Kristendom, 1 t. Svenska, 3 t. Franska, 3 t. Historia, 1 t. Filosofi med L. 7: 1; 1 t. Franska med L. 7: 1 B, 2 t. Engelska med L. 7: 2 B.	
L. „ B	8	3*)	14	(11)**)	17	*) 2 t. Engelska, 1 t. Matematik. **) Se anm. vid R. 7: 1.	
„ „ A	7	7*)	(14)	(10)**)	7	*) 6 t. Grekiska, 1 t. Engelska (valfritt). **) Se anm. vid R. 7: 1.	
R. 7: 2	2	18	(2*)	9**)	27	*) Se anm. vid R. 7: 1. **) 2 t. Kristendom, 1 t. Svenska, 1 t. Franska, 3 t. Historia, 1 t. Filosofi med L. 7: 2; 1 t. Franska med L. 7: 2 B.	
L. „ B	6	1*)	16	(11)**)	17	*) 1 t. Matem. **) Se anm. vid R. 7: 2; dessutom 2 t. Engelska med R. 7: 1.	
„ „ A	6	7*)	(16)	(8)**)	7	*) 6 t. Grekiska, 1 t. Engelska (valfritt). **) Se anm. vid R. 7: 2.	
Summa	180	220	62	87	369		

4. Läro- och läseböcker.

- Kristendom:* Bibeln 1-7; Katekesen 1-5; Bibl. historia af Bohm 1-3; Bibelns kändedom af Welander 4-5; Norbecks lärobok i dogmatiken 6-7; Lärobok i kyrkohistorien af Cornelius 5-7.
- Modersmålet:* Sundéns lärobok 1-5; Läsebok för folkskolan 1-3; Läsebok af Melin och Hernlund 4-5; Claësons literaturhistoria 6: 1-7; Skrifter af Tegnér, Runeberg, Böttiger, Beskow, Holberg m. fl. författare 4-7.
- Latin:* Grammatik af Törnebladh och Lindroth 4-7; Elementarbok af Boëthius 4; Cornelius Nepos ed. Törnebladh 4-5; Ovidius 6: 1; Virgilius, Æneïs ed. Törnebladh 6-7: 1; Cicero 6-7; Livius ed. Broman och Frigell 6-7; Horatius ed. Fahlerantz 7. Dessutom vid undervisningen använda: Mythologi af Brodén 6: 1; Bojesen Romerska antikviteter; Schlyter Monumenta antiquitatis 6-7.
- Grekiska:* Grammatik af Löfstedt 6-7; Läsebok af Petersson 6; Xenophons Anabasis 6: 2-7; Homeros Odyssea 7.
- Tyska:* Grammatik af Flach 4-6; D:o af Löfgren 2-3; Mathesius elementarbok 1-3; Öfningar i Tyskt talspråk af Calwagen 4; Deutsches Echo 5-6; Märchen af Hauff 3-5; Geschichte des 30 jähr. Kriegs 5; Wilhelm Tell och Die Jungfrau von Orleans af Schiller, Hermann und Dorothea, Götz von Berlichingen af Göthe, Minna von Barnhelm af Lessing 6.
- Engelska:* Grammatik af Mathesius 4-7, af Calwagen R. 7: 2; Elementarbok af Mathesius 4-5, L. 6: 1, L. 7: 1; Läseböcker af Sturzen-Becker 4-7; A Christmas Carol af Dickens R. 7: 2; Peter Simple af Marryat 7; Money af Bulwer R. 7: 2; Engelsk språklära för menige man af Sturzen-Becker 7; Calwagens skrif- och öfversättningsöfningar 7. Calwagens Engelskt talspråk 7.
- Franska:* Elementarbok och grammatik af Dubb 5-6; Grammatik af Lidfors 7; Grammatik af Widholm 6: 2; Histoire de Charles XII par Voltaire, utg. af Lundberg, 7: 1; Recueil de Lectures françaises af Enblom 6-7; La Belle Nivernaise af Daudet R. 7: 2. Bataille de dames af Scribe och Legouvé 7: 2. Löwenhjelm's skriföfningar 7. Feilitzens Franskt talspråk 7. Enbloms Ordförråd 7.
- Matematik:* Nordlund, Räkneöfningsexempel 2-3; Räknelära af Nyström 1-5; Geometrisk åskådninglära af Bergius 2-3; Euklides efter Lindman 3-7; Algebra och exempelsamlingar af Lindman, Cederblom, Morf & Tzant, Bardey 4-7; Todhunters, Jochnichs och Hellgrens geom. öfningssatser 4-7; Problemsamling af Hultman 7; Stereometri af Lindman 7; Proportionslära efter Hultman; Proportionslärans tillämpning på geometrien efter Hellgren 6-7: 1. Trigonometri af Lindman 7; Analytisk geometri af Westin 7.
- Naturvetenskap:* Lyttkens, Läran om djuren 1-3; Holmström, Läran om jorden 5; Wijkander, Läran om naturföreteelserna och verldskropparne 4; Areschoug, Läran om växterna 2-3; Botanik af Arrhenius 6; Zoologi af Torin 6-7; Läroböcker i fysik af Christie och Wijkander; Läroböcker i kemi af Cleve och Berwald 6-7; Problemsamling af Hultman och Lindeberg.
- Historia:* Odhnerns mindre svenska historia 1-3, större 6-7; Pallin, Lärobok i allmänna historien 4-5; Pallin, Medeltidens historia 6: 2; D:o, Nyare historien 6-7; Schotte, Lärobok i gamla tidens historia 6: 1.
- Geografi:* Dahms för skolans 3 lägsta klasser 1-3; Dahms större lärobok 4-7.
- Filosofisk propedeutik:* Sjöbergs och Klingbergs läroböcker i Antropologi och Logik 7.

Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: första hufvudstycket.
Biblisk historia: gamla testamentet.
Bibelläsning samt valda psalmversar.
- Modersmålet* 5 t. Af formläran det viktigaste om ordklasserna; läran om den enkla satsen och dess delar i sammanhäng med satsbildningsöfningar. Rättskrifning 1 à 2 t. i veckan. Uppläsning och förklaring af valda stycken.
- Tyska* 6 t. Explication och analys af st. 1–33 i Mathésii elementarbok jemte skriftlig öfversättning af dithörande svenska stycken; af formläran så mycket, som dessa stycken förutsätta.
- Matematik* 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal jemte öfning i användandet af decimaler; tillämpning på sorter; hufvudräkning.
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt undersökning af några lefvande växter.
- Historia* 2 t. Från och med forntidens till nyare tidens början.
- Geografi* 2 t. Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska länderna samt Rysslands fysiska och politiska geografi (*Piscator*, alla ämnen).

Andra klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 2:dra hufvudstycket läst och repeteradt.
Biblisk historia 1 t., det viktigaste af nya testamentet.
Bibelläsning: förra delen af Lukas evangelium genomläst och förklaradt; valda psalmer (*Sandahl*).
- Modersmålet* 6 t. Det viktigaste af formläran; af satsläran den enkla satsen och lättare former af den sammansatta, allt under sammanställning med tyskan. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. Välläsning samt öfningar uti att med egna ord återgifva lästa berättelser. De skriftliga öfningarne hafva i allmänhet upptagit 2 à 3 timmar i veckan (*Lindblad*).
- Tyska* 7 t. Grammatik: det allmännaste af formläran.
Explication jemte analys af st. 33–64 i första afdelningen af elementarboken; muntlig och skriftlig öfversättning af alla de lästa så väl svenska som tyska styckena, allt under jämförelse med modersmålet. De skriftliga öfningarne ha upptagit 2 tim. i veckan (*Lindblad*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., hela tal och sorter, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfningsexempel 1:sta häftet och Nyströms sifferräknelära; decimalbråk.
Geometri 1 t., åskådninglära (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Andra afdelningen af Lyttkens lärobok. Första afdelningen af Areschougs lärobok, undersökning af fröväxternas yttre organ på lefvande växter (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Från nyare tidens början till Karl XII:s död (*Sandahl*).
- Geografi* 2 t. De europeiska ländernas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Sandahl*).

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 3–5 hufvudstyckena lästa och repeterade.
Biblisk historia 1 t., repetition af hela läroboken.
Bibelläsning: Lukas evangelium genomläst och förklaradt, valda psalmer (*Sandahl*).
- Modersmålet* 6 t. Hela form- och satsläran. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar 2 à 3 tim. i veckan. Välläsning och föredrag (*Högbom*).
- Tyska* 7 t. Grammatik, formläran repeterad jemte anmärkningar samt några af de viktigaste reglerna i syntaxen.
Explication från st. 61 till lärobokens slut med analys samt utanläsning af alla styckena. Hauffs Märchen, Die Geschichte von dem Gespensterschiff.
Skriföfningar på lärorummet 1 timme i veckan (*Högbom*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., läran om allmänna bråk, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfningsexempel, 2:dra häftet, och Nyströms siffreräknelära; blandade exempel på bråk; tillämpning af det genomgångna på regula de tri, intresseräkning.
Geometri 1 t., valda sätser ur storhetsläran samt sätserna 1–15 af Euklides 1:sta bok (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Djur- och växtriket (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Fäderneslandets från Karl XII:s död till lärobokens slut jemte repetition af nyare tiden (*Högbom*).
- Geografi* 2 t. Repetition af Europa samt öfversigt af de främmande verldsdelarne (*Högbom*).

Fjerde klassen.

- Kristendom* 2 t. Gamla testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 1:sta hufvudstycket och 1:sta artikeln af det 2:dra; bibelläsning; förra delen af Johannes evangelium med förklaring (*Sandahl*).
- Modersmålet* 4 t. Läsning af valda prosaiska och poetiska stycken af Runeberg; utanläsning af smärre poem; satslära samt 18 rättstafningsöfningar och satsupplösning; uppsatser på lärorummet öfver följande ämnen:
1. Solen och regnbågen, efter lär. ber. 2. Bestraffadt gyskel, efter lär. ber. 3. Bonden, eken och kurbitsen, öfvers. 4. Korstågen till Finland. 5. Fenicierna. 6. Rhen. 7. Slafven och lejonet, öfvers. 8. Papperet. 9. Aporna. 10. Sommaraftonen, öfvers. 11. Påskbög-tiden. 12. En klockas öden (*Sandahl*).
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran.
Explication, 52 stycken i Boëthii elementarbok (*Ericsson*).
- Tyska* 4 t. Grammatik, formläran med anmärkningar repeterad samt hela syntaxen; satsupplösning.
Explication, 24 blad ur Märchen von Hauff. Styckena 1–35 i Tyskt talspråk (*Lindblad*).
Ett hemtema hvarannan vecka (*Piscator*).
- Engelska* 7 t. Elementarboken 36 sidor samt motsvarande delar af grammatiken; 6 sidor af läseboken; skriföfningar och vokabelläsning (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., regula de tri, blandade exempel på bråk.
Geometri 2 t., Euklides 1:sta bok.
Algebra 2 t., de fyra räknesätten i hela tal (*v. Sydow*).

- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af fysik och kemi i Wijkanders lärobok (v. *Hackwitz*).
Historia 3 t. Allmän, gamla och medeltidens (*Högbom*).
Geografi 2 t. Europa efter Dahms större lärobok (*Högbom*).

Femte klassen.

- Kristendom* 2 t. Nya testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 2—5 hufvudstyckena; bibelläsning: Johannes evangelium med förklaring afslutadt; synoptisk öfversigt af Jesu lif (*Sandahl*).
- Modersmålet* 3 t. Läsning af Tegnér's Frithiofs saga och Runebergs fänrik Ståls Sägner. Sundéns språklära afslutad och fullständig repeterad (*Rodhe*). Genomgående af de rättade uppsatserna 1 t. En uppsats i hemmet hvarannan vecka. Ämnena för dessa hafva varit följande:
Reallinien. 1. Vettern. 2. Columbus. 3. Elefanten. 4. Filip den andres krig med England. 5. Hösten. 6. Öfersättning. 7. Julen. 8. Orsakerna till den stora franska revolutionen. 9. Göta elf. 10. Solen. 11. Myrorna. 12. Järnet. 13. Öfersättning (v. *Hackwitz*).
Klass. lin. 1. Munkväsendet. 2. Donau. 3. De israelitiska offren. 4. Hösten. 5. En familjefest, öfers. 6. Kopparn. 7. Karl den store. 8. Pyreneiska halföns näringsgrenar. 9. Hästen och åsnan. 10. Eken. 11. Vid bäcken, öfers. 12. Lapplands inbyggare. 13. Fiskarnes blodomlopp. 14. Nordamerikanska frihetskriget (*Sandahl*).
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran repeterad; det vigtigaste af syntaxen. Explikation, Themistokles, Aristides, Conon, Lysander, Thrasybulus, Datames i Cornelius Nepos; st. 52—70 i Boëthii elementarbok; skrifning på lärorummet två timmar i veckan efter Törneblad (*Ericsson*).
- Tyska* 3 t. Grammatik, hela formläran och syntaxen med anmärkningar repeterade. Explikation, 17 blad ur Hauffs Märchen samt 12 blad ur Schillers Geschichte des 30 jährigen Kriegs. St. 21—41 i Deutsches Echo (*Lindblad*). Ett hemtema hvarannan vecka (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).
- Engelska* 7 t. Grammatik, formläran och af syntaxen till läran om *shall* och *will*. Explikation, afslutning af elementarboken samt 30 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; muntlig öfersättning från svenskan. Skrifning på lärorummet, vokabelläsning (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).
- Franska* 3 t. De 4 första kapitlen af Dubbs elementarbok; skriföfningar, vokabelläsning (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., blandade exempel på bråk, regula de tri, intresse- och rabatt-räkning jemte planimetriska och stereometriska räkneexempel. Geometri 2 t., Euklides 2:dra och 3:dje böcker jemte öfningssatser. Algebra 2 t., läran om bråk; lättare eqvationer af 1:sta graden med en obekant jemte problem (v. *Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Repetition, Läran om jorden efter Holmström (v. *Hackwitz*).
Historia, 2 t. Allmänna historien från reformationen efter Pallin (v. *Hackwitz*).
Geografi 2 t. Asien, Afrika, Amerika och Australien (v. *Hackwitz*).

Sjette klassens nedra afdelning.

- Kristendom* 2 t. Dogmatik, de 3 första kap. Kyrkohistoria, 1:sta perioden; Läsning i nya testamentet (*Rodhe*).
- Modersmålet* 2 t. Läsning af valda stycken af svenska och danska författare; litteraturhistoria (*Rodhe*).
 En uppsats hvarannan vecka. Af dessa hafva 3 författats på lärorummet.

Ämnen för uppsatserna:

1. Sommarferierna. 2. Tekmessas berättelse i »Kungarne på Salamis». 3. Skrifning på lärorummet: a) Solons lagstiftning. b) Gustaf Vasa talar till dalkarlarne vid Mora kyrka. c) Venersborgs kyrka. d) Teckning af någon bland de af Cornelius Nepos skildrade personligheterna. e) En skogsvandring om hösten. f) Rofdjuren. 4. Lappland. 5. Den spartanska ungdomens uppfostran. 6. Öfversätt. från tyskan (Die Schlacht bei Lützen). 7. Skrifning på lärorummet (latinlinien). a) Gustaf Vasa inför rådet i Lübeck (tal). b) Skildring af Perikleiska tidehvarvet. c) Karakteristik af Alcibiades. d) Människokroppens bebyggnad. e) Skåne. f) Luciadagen i Venersborgs skola. 8. Järnvägarnes betydelse. 9. Stockholm. 10. Skrifning på lärorummet: a) Upptäckten af Amerika. b) Hannibals tåg öfver Alperna. c) Gustaf Vasas afsked till ständerna (tal). d) Skildring af en eldsvåda. e) Redogörelse för hufvudinnehållet i »Kungarne på Salamis». f) Halleberg och Hunneberg. 11. Öfversätt. från tyskan (latinlin.) och engelskan (reallin.). 12. Skildring af en eldsvåda. 13. Jämförelse mellan våren och hösten. 14. Skrifning på lärorummet (*Högbon*).

Latin 8 t. Grammatik, syntaxen.

Explikation, 1:sta boken af Cæsar; Ætates; Lycaon, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice i Ovidius. Prosodik.

Skriföfning på lärorummet efter Törnebladhs stilöfningar 2 timmar i veckan.

Ett tema hvarje vecka (4 på lärorummet) (*Ericsson*).

Græskiska 7 t. Grammatik, formläran, till verba på μ .

Explikation, 58 st. i Peterssons läsebok; skrifning på lärorummet (*Sandahl*).

Tyska, klass. lin. 1 t., reallin. 2 t. Grammatik, öfversigt af grammatiken.

Explikation, 4 akter af Schillers Wilhelm Tell. Reallinien, 4 akter af Die Jungfrau von Orleans; ett hemtema hvarannan vecka (2 på lärorummet), af Deutsch. Echo st. 41–51 (*Lindblad*).

Engelska, icke-greker 4 t. Mathesii elementarbok samt motsvarande delar af grammatiken.

Explikation, 22 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; skriföfningar (*v. Hackwitz*).

Reallin. 3 t. Grammatik, repetition.

Explikation ur Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen, muntlig öfversättning från svenskan. Skriföfningar på lärorummet. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).

Franska 4 t. Grammatik, Dubbs lärobok till 9:de kap. Skriföfningar och vokabelläsning.

Explikation, valda stycken ur Enbloms Lectures Françaises (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Euklides 4:de bok efter Lindman, Proportionsläran efter Hultman afdeln. I och III. Algebra 2 t., eqvationer af första graden med en och flere obekanta; det allmännaste af läran om qvadratrötter. Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 t. tillsammans med reallinien.

Reallinien 7 t. Geometri 3 t., Euklides 4:de bok efter Lindman; Proportionsläran af Hultman, afdelning I och III; satserna 1–102 ur Todhunters geometr. öfnings-satser. Algebra 4 t., läran om qvadratrötter och radikalquantiteter af 2:dra graden; eqvationer af 1:sta graden med en och flere obekanta; eqvationer af 2:dra graden med en obekant; talrika problem. Ett skriftligt matematiskt arbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. 2 t. Naturhistoria 1 t., växternas byggnad, deras organs för-rättningar; början af naturliga familjerna (*v. Hackwitz*). Fysik 1 t., 32 §§ af Christies lärobok jemte problem (*v. Sydow*).

Reallinien 6 t. Naturalhistoria 1 t., lika med klass. lin. (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t., 1:sta delen af Wijkanders lärobok jemte problem (*Bergin*).

Kemi 2 t., Läran om metalloiderna efter Cleve (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t., Fäderneslandets, från början af nyare tiden till Gustaf II Adolf (*G. Th. Bergman*). Allmän, gamla historien (*Högbom*).

Reallinien 3 t., Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, nyare till Tyska riket under Leopold I efter Pallins större lärobok (*G. Th. Bergman*).

Geografi, reallinien, Australiens och en del af Europas Geografi (*G. Th. Bergman*).

Sjette klassens öfra afdelning.

Kristendom, 2 t. Dogmatik, kap. 3–6. Repetition från kap. 1.

Kyrkohistoria, §§ 19–34. Repetition från kap. 11.

Läsning i nya testamentet (*Rodhe*).

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken ur den nyare svenska och danska literaturen. Literaturhistorien, diskussionsöfningar (*Rodhe*). En uppsats hvarannan vecka, 3 på lärorummet.

Ämnen för uppsatserna:

1. Mina sysselsättningar under sommarlofvet. 2. Leonidas före slaget vid Thermopylæ (Tal). 3. Skrifning på lärorummet: a) Xerxes' försök att underkufva Grekland. b) Berättelse om den s. k. Bartolomeinatten. c) Gnosticismen. d) Jemförelse mellan Nord- och Sydamerika. 4. De svenska korstågen till Finland och deras följder. 5. Fänrikens marknadsminne (efter Runeberg). 6. Reallin.: Om kommunicerande rör. Klass. lin.: Skrifning på lärorummet. a) Karl XI:s danska krig. b) Hvilka fördelar och olägenheter har Sverige haft utaf besittningen af Finland? c) Araberna. d) Påfvemaktens uppkomst. 7. Venern. 8. Julen. 9. Skrifning på lärorummet. a) Riksdagen i Stockholm 1680. b) Medeltidens riddarväsende och förnämsta riddarordnar. c) Teckning af Georg Washington. d) Om lutande planet. e) Mikroskopet. 10. Karl den store och hans betydelse. 11. Roms förnämsta embetsmän och deras åliggande. 12. Framställ din dagliga sysselsättning! (Brefform). 13. Skrifning på lärorummet, val mellan flera ämnen (*v. Sydow*).

Latin 8 t. Grammatik, repetition af syntaxen samt prosodik.

Explikation, Cicero, Cato Major; Livius 1:sta boken kap. 1–30; Virgilius, Æneiden 1:sta boken.

Extemporalier omväxlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan (*Johansson och Ljung*). Ett tema hvarje vecka (5 på lärorummet) (*Ljung*).

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran afslutad och repeterad, hänvisningar till syntaxen.

Explikation, styckena 59–83 af läseboken jemte repetition af dennas viktigare delar; Anabasis 1:sta boken (*Ljung*).

Tyska, klass. lin. 1 t. Explikation, Hermann und Dorothea; scener ur Götz von Berlichingen.

Reallinien 2 t. Öfversigt af grammatiken. Explikation, Hermann und Dorothea samt 2 akter ur Minna von Barnhelm. Deutsches Echo 10 st. Ett tema hvarannan vecka (2 på lärorummet) (*Lindblad*).

Engelska, Icke-greker 4 t. Grammatik, repetition af formläran; syntaxen; skriföfningar på lärorummet och frasläsning för tillämpning af syntaxen.

Explikation, Sturzen-Beckers läsbok, 2:dra afdelningen och 20 sidor af den tredje (*v. Hackwitz*).

Reallinien 3 t. Grammatik, repetition af syntaxen; muntlig öfversättning af Calwagens skriföfningar.

Explikation, valda stycken ur Sturzen-Beckers läsbok, förra kursen. Förra delen af Calwagens Engelskt talspråk. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).

Franska 4 t. Grammatik, Dubbs elementarbok och Widholms språklära; repetition af form-läran samt delar af syntaxen; skriftliga och muntliga öfversättningsöfningar från svenska till franska.

Explication, valda stycken ur Enbloms Lectures françaises (*A. G. Bergman* och *Hallstedt*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., de 20 första satserna ur Euklides 6:te bok af Hellgren. Algebra 2 t., läran om qvadratrötter och radikalquantiteter samt 2:dra gradens eqvationer med en obekant jemte några lättare problem; eqvationer med den obekanta under rotmärke. Icke-greker dessutom algebraiska problem samt de viktigaste formlerna inom planimetrin 1 tim. gemensamt med reallinien.

Reallinien 7 t. Geometri 3 t., proportionsläran efter Hultman afdelning I–III, repeterad. Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 162–252 ur Todhunters geometriska öfningssatser. Algebra 4 t., det allmännaste af potensläran, logaritmer och aritmetiska samt geometriska progressioner, exponentialeqvationer jemte talrika problem af blandadt innehåll, mest sådane, der de genomgångna kurserna kunnat tillämpas; repetition af det föregående.

Ett skriftligt matematiskt arbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. 2 t. Botanik 1 t., de naturliga familjerna. Zoologi, människokroppens byggnad, djurrikets indelning (*v. Hackwitz*). Fysik 1 t., till läran om ljudet efter Christie jemte problem (*v. Sydow*).

Reallinien 6 t. Botanik och Zoologi 1 t., lika med klass. lin. (*v. Hackwitz*). Fysik 3 t., läran om ljudet, värmet, ljuset, elektricitet och magnetism efter Wijkander jemte talrika problem (*Bergin*). Kemi 2 t., läran om metallerna efter Berwald (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf II Adolf till Frihetstiden. Allmän, medeltiden.

Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, från 2:dra tidehvarvet till och med kongressen i Wien (*G. Th. Bergman*).

Geografi, lika med R. 6:1 (*G. Th. Bergman*).

Sjunde klassens nedra afdelning.

Kristendom 2 t. Dogmatik, läroboken afslutad; repetition.

Kyrkohistoria, läroboken afslutad; repetition.

Läsning i nya testamentet (*Rodhe*).

Modersmålet 2 t. Läsning af svensk och dansk literatur; literaturhistoria; diskussionsöfningar (*Rodhe*). Klass. lin. en uppsats i månaden (3 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (3 på lärorummet).

Ämnen: Reallin. 1. Skrifning på lärorummet (= latinlin.) 2. a) Slaget vid Breitenfeld 1631. b) Den som illa gör han illa far. c) De viktigaste upptäckterna inom elektricitetsens område. 3. a) Pietismens ljusa och mörka sidor. b) Ser dig intet menskligt öga, Odins öga ser dig visst. c) Bartolomeinatten. 4. a) Om förhållandet mellan påfvedömet och statsmakten under medeltiden. b) De viktigaste orsakerna till den romerska biskopens primat inom kyrkan. c) Hvilket är det bäst lottade af Europas riken? 5. a) Redögörelse för innehållet i Tegnér's »Frithiofs saga». b) Diktkonstens hufvudformer. c) Julianus Apostata (karakteristik). 6. a) Augustinus (biografi). b) Gustaf Vasa inför rådet i Lübeck (tal). c) Den liturgiska striden (1572–1593). 7. Skrifning på lärorummet (= latinlin.) 8. a) Maria Stuart

(biografi). b) Socinianismen. c) De viktigaste olikheterna mellan monokotyledoner och dikotyledoner. 9. a) Olaus Petri såsom skriftställare. b) Lärostriderna om Kristi person. c) De viktigaste konstanta staplarna. 10. a) Spanska tronföljdskriget (1701—1713). b) En vinterdag i Norden. c) Det lutande planet. 11. a) Karaktärstik af nyare tidens 3:dje tidevarf. b) Luther på riksdagen i Worms (tal). c) De viktigaste läggdjuren af gnagarnes ordning. 12. Skrifning på lärorummet: val mellan flera ämnen. 13. Val mellan flera ämnen (*Rodhe*).

Klass. lin. 1. Skrifning på lärorummet: a) De kyrkliga förhållandena i Sverige under regenterna af Vasaätten till 1611. b) Hvad kan sägas för eller emot Gustaf 2:dre Adolfs deltagande i 30-åriga kriget. c) Tåget öfver Bält. d) Striderna mellan England och Frankrike under medeltiden. e) Alexander den store och hans betydelse i historien. f) Hvilket är det bäst lottade af Sveriges landskap? g) Hvad är skolans ändamål? h) Colberts förtjenster om Frankrike. i) Genom hvilka fel hafva Stuartarne framkallat sitt fall? 2. Hvem har mest gagnat Sverige Gustaf Wasa eller Gustaf 2:dre Adolf. 3. Huru Ingeborg blef Frithiofs maka (efter Tegné). 4. Skrifning på lärorummet: a) Öfersigt af den tyska reformationens historia till religionsfreden i Augsburg 1555. b) Orsakerna till Frankrikes tillbakagång under 1700-talet. c) I hvilket afseende bildar Karl 12:tes död en gräns mellan 2:ne tidevarf i vår historia? d) Hvilka voro de förhållanden, som föranledde Gustaf 3:djes statshvälfning? e) Göta elf. f) Hvilket gagn har människan af djuren? g) Nyttan och skadan af tidningar. 5. Hvilka brister vidläda våra läroverks organisation och huru böra dessa afhjelpas. 6. Öfersigt af Polens historia. 7. Skrifning på lärorummet (*G. Th. Bergman*).

Latin 8 t. Cicero Oratio I in Catilinam: Livius, 1:sta boken kap. 31—60 samt 2:dra boken kap. 1—50; Virgilius, 2:dra boken; Horatius, Od. 1:sta boken Od. 1—15. Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Delvis repetition af tempus- och modusläran. Antiquiteter (*Johansson*). Ett tema hvarje vecka (6 på lärorummet) (*Johansson och Ljung*).

Grekiska 6 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 67—79; skrifning på lärorummet. Explikation, Anabasis, 2:dra och 3:dje boken. Odysseen, 1:sta och 2:dra boken (*Ljung*).

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Hela Mathesii elementarbok. Grammatik. Några stycken i Sturzen-Becker (*Bergin*).

Icke-greker 2 t. Explikation, 60 sidor i Sturzen-Beckers läseböcker. Grammatik, syntaxen till läran om shall och will; repetition af formläran. Sturzen-Beckers språklära sid. 72—86. Skriföfningar på lärorummet (*Örtenblad*).

Reallinien 3 t. (2 t. gemensamt med icke-grekerna i 7: 2). Grammatik, repetition af formläran och syntaxen till infinitiven. Explikation, 150 sidor ur Peter Simple, tills. med icke-grekerna i 7: 2. Extemporerad öfversättning af st. 1—60 i tredje afdeln. af Calwagens skriföfningar. Sturzen-Beckers språklära sid. 72—86. Styckena 40—80 ur Calwagens Talspråk, delvis utantill. Ett hemtema i månaden (*Örtenblad*).

Franska, båda lin gemensamt 3 t. Grammatik, syntaxen till Infinitiven. Explikation, Charles XII, 1:sta boken; Enbloms Lectures françaises, 20 sidor. Extemporerad öfversättning till franska af valda, lättare stycken. De 30 första styckena ur Feilitzens Talspråk, delvis utantill.

Icke-greker och reallinien 1 t. Enbloms Lectures françaises, 25 sidor; extemporerad öfversättning till svenskan af valda, lättare stycken.

Reallinien 1 t. Charles XII, 2:dra boken, 30 sidor.

Hela klassen ett tema hvar 14:de dag (5 på lärorummet) (*Örtenblad*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Repetition af proportionsläran och proportionslärans tillämpning på geometrien. Algebra, läran om 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta; repetition af 2:dra gradens eqvationer jemte talrika öfningsexempel och problem. Planimetri och konstruktion af enkla analytiska expressioner.

Icke-greker 1 t. ha dessutom inhemtat läran om logaritmer och öfning i logaritm-tabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Geometri, Rymdgeometri, lösning af geometriska öfningssatser; i analytisk geometri läran om räta linier, cirkeln och parabeln. Algebra, planimetri och analytiska expressioners konstruktion jemte repetition af 2:dra gradens eqvationer. Det allmänaste af plana trigonometrien, åtskilliga öfnings-exempel och problem inom de genomgångna kurserna.

Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omväxlande geometriskt och algebraiskt innehåll (5 på lärorummet) (*Rådberg* och *Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Hela läroboken af Christie (*Bergin*).

Reallinien. Zoologi 1 t. Rygradsdjuren (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t. Mekaniken, elektriciteten och värmeläran jemte lösning af talrika problem (*Rådberg*).

Kemi 2 t. Alkalimetallerna samt jern- och zinkgruppens metaller. Laborationer (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Frihetstiden till Karl XIV Johan; allmän, från lärobokens början till Franska revolutionen.

Reallinien 3 t. Lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*).

Geografi, repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*G. Th. Bergman*).

Filosofisk propedeutik 1 t. Logiken genomgången och repeterad (*Rodhe*).

Sjunde klassens öfra afdelning.

Kristendom 2 t. Läroböckerna repeterade. Läsning i nya testamentet (*Rodhe*)

Modersmålet 2 t. Läsning af svensk och dansk litteratur; litteraturhistorien, diskussions-öfningar. Klass. lin. en uppsats i månaden (2 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (3 på lärorummet) (*Rodhe*).

Ämnen: *Reallin.:* 1. Skrifning på lärorummet (= latinlin 1). 2. (= latinlin. 2). 3. a) Pietismens ljusa och mörka sidor. b) Enighet ger styrka. c) Brytningspunkterna i svenska statsskickets historia. 4. Skrifning på lärorummet: a) Riksdagen 1680 och dess följder. b) Striderna mellan Karl V och Frans I. c) Karaktäristik af Napoleon I. d) De viktigaste olikheterna mellan den lutherska och reformerta kyrkans lärobegrepp. e) Gnosticismen. f) Den medeltida bildningens karaktär. g) Hafva krigen hämmat eller befordrat mensklighetens utveckling? h) Hvilket statsskick är det bästa? i) Redogörelse för innehållet i Holbergs »Jeppe på berget». k) Newtons färgteori. 5. Något af de nio senare ämnen. 6. (= latinlin. 3). 7. Skrifning på lärorummet (= latinlin. 4). 8. (= latinlin. 5). 9. a) Henrik den åttonde (karaktäristik). b) Olof Dalin såsom skriftställare. c) En synåls historia. 10. a) Är protektionism eller frihandel att föredraga? b) Lärostriderna om Kristi person. c) De viktigaste olikheterna mellan monokotyledoner och dikotyledoner.

Klass. lin.: 1. Skrifning på lärorummet: a) Hvilka fördelar och olägenheter har Sverige haft af Finlands besittning? b) Karaktäristik af Gustaf IV Adolf. c) Svenska presterskapets ställning före och efter riksdagen i Vesterås 1527. d) Rosornas strid och dess betydelse i Englands historia. e) Richelieus förtjenster om Frankrike. f) Upplysningsfilosofernas betydelse i den menskliga odlingens historia. g) Kan nödlögnen i något fall moraliskt försvaras? h) Ingen bör prisas lycklig före sin död. i) Gustaf den tredjes betydelse för svenska vitterheten. k) Ångmaskinen. 2. a) Ingen bör prisas lycklig före sin död. b) Förtjenar Ludvig den fjortonde namnet »den store». c) Kalmarunionens betydelse i Sveriges historia. d) Karaktäristik af Gustaf IV Adolf. e) Ångmaskinen. 3. a) Om förhållandet mellan påfvedömet och statsmakten under medeltiden. b) Hvilket är det bäst lottade af Europas riken? c) Telefonen. 4 Skrifning på lärorummet: a) Hven har gjort sig mest förtjent af svenska folkets tacksamhet, Gustaf Wasa eller Gustaf II Adolf. b) Spanska tronföljdskriget (1701—1713). c) Upsala möte 1593. d) Kristian II (karaktäristik). e) Olof Rudbeck såsom skriftställare. f) Socinianismen. g) Lagarne för kroppars fall. h) Vattnets olika aggregationsformer. i) En

vinterdag i Norden. 5. a) De ledande grundsatzerna i hattpartiets politik. b) Hvilka fördelar och olägenheter har Sverige haft af sitt deltagande i trettioåriga kriget? c) De viktigaste olikheterna mellan den katholska och lutherska kyrkans lärobögrepp.

Latin 8 t. Cicero Oratio pro Milone afslutadt; Livius, 2:dra boken kap. 51—65 jemte repetition af 1:sta och 2:dra boken; Horatius, Od. 1:sta boken Od. 16—38; hela 2:dra boken jemte repetition af båda böckerna.

Under höstterminen extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Romerska antiqviteter. Under vårterminen skriföfningar 2 timmar i veckan. Ett tema hvarje vecka (5 på lärorummet) (*Johansson*).

Grekiska 6 t. Grammatik, repetition af formlära och syntax. Skrifning på lärorummet.

Explikation, Anabasis, 4:de boken, repetition af böckerna 1—3; Odysséen, 3:dje och 6:te böckerna med fullständig repetition (*Ljung*).

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Grammatiken till slut. Explikation, Sturzen-Beckers läsebok I, 50 sidor.

Icke-greker 2 t. (gemensamt med R. 7: 1). Grammatik, formläran och syntaxen repeterade. Explikation, Peter Simple 150 sidor. Sturzen-Beckers språklära §§ 61—86. Skriföfningar på lärorummet samt utanläsning.

Reallinien 3 t. Grammatik, formläran och syntaxen (delvis efter Calwagen) repeterade. Explikation, A Christmas Carol. Större delen af Money. Calwagens talspråk st. 60—90 delvis utantill. Extemporerad öfversättning af styckena 1—50 i 3:dje afdeln. af Calwagens öfversättningsöfningar. Ett hemtema i månaden (*Örtenblad*).

Franska, klass. lin. 3 t. Grammatik, syntaxen till slut; formläran och syntaxen repeterade. Explikation, Enbloms Lectures françaises, 30 sidor; Bataille de dames. Extemporerad öfversättning till franska af valda stycken. Feilitzens Talspråk, styckena 25—55, delvis utantill. Enbloms ordförråd, det viktigaste af kap. I—VII.

Icke-greker och reallin. 1 t. Enbloms ordförråd, det viktigaste af kap. VIII—XIII. Skriföfningar på lärorummet; muntlig öfversättning af valda stycken ur Löwenhjelm's skriföfningar.

Reallin. 5 t. (deraf 1 gemens. med lat.-lin., 1 med icke-greker). Grammatik, extemporerad öfversättning och utanläsning = latinlinien. Explikation, Enbloms Lectures françaises, 40 sidor; Bataille de dames; La belle Nivernaise, 40 sid.

Hela klassen ett tema hvar 14:de dag (5 på lärorummet) (*Örtenblad*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri, lika med nedra afdelningen jemte repetition af Euklides 4 första böcker. Algebra, repetition af hela den genomgångna kursen, företrädesvis genom exempel och problem. Icke-greker 1 t. Lösning af exponentialeqvationer, läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Repetition af hela den genomgångna kursen, äfven omfattande rymdgeometri och analytisk geometri. Talrika öfningsexempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll (4 på lärorummet) (*Rådberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Repetition af akustik, optik, magnetism, elektricitet och värmelära (*Bergin*).

Reallinien: Zoologi 1 t. Ryggradsdjuren (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t. Repetition af den genomgångna kursen företrädesvis medelst problem (*Rådberg*).

Kemi 2 t. Repetition af hela läroboken. Laborationsöfningar (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, repetition från Gustaf I till lärobokens slut; allmän från Franska revolutionen till lärobokens slut samt repetition.

Reallinien 3 t. Lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*).

Geografi. Repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*G. Th. Bergman*).

Filosofisk propedeutik, 1 t. Logik, hela läroboken med repetition.

Antropologi, det viktigaste genomgånet (*Rodhe*).

5. I *Franska* har i kl. 6: 2 införts Fransk grammatik af Vidholm för att sedan successivt begagnas; i R. 7: 2 har begagnats *La belle Nivernaise* af Daudet. I *Engelska* ha Peter Simple af Marryat, Money af Bulwer, Engelsk språklära för menige man af Sturzen-Becker användts i kl. 7.

6. Välskrifning har på lärorummet öfvats 1 timme i veckan med hvardera af de 3 lägsta klasserna. Undervisningen har meddelats efter Pählmanska metoden af adj. v. Sydow.

Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

Pasch, geometrisk konstruktions- och projektionslära. Pasch, handbok i linearritning, Stuhlmann, lärobok i frihandsteckning häft. 1—3. Stuhlmann, väggtabeller. Wohlien, Sjöström, dito. Klotsar enligt Heimerdings och Stuhlmans modeller. Stuhlmans gipser för konturteckning och skuggning. Andra serien af Dresdnergipserna.

Undervisningen.

Klass. 1. Onsdag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$, lördag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$, Stuhlmans öfningar på rutadt papper, plansch. 1—14, 1:sta häftet, samt början af Stuhlmans väggtplanscher.

Klass 2. Lördag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ Stuhlmans vägg- och början af Sjöströms planscher.

Klass 3. Måndag kl. $\frac{1}{2}2$ — $\frac{1}{2}3$ frihandsteckning efter Stuhlmans och Sjöströms väggtplanscher.

Klass R. 4. Tisdag, onsdag kl. 5—6 frihandsteckning; fredag kl. $\frac{1}{2}2$ — $\frac{1}{2}3$ linearritning. Frihandsteckning efter gipsornament och klotsar. Linearteckning: ytmönster och konstruktioner efter Pasch,

Klass R. 5. Onsdag, lördag kl. 5—6 frihandsteckning, tisdag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ linearteckning. Frihandsteckning efter klotsar. Linearteckning, ytmönster samt början af projektionsläran.

Klass L. 5. (Frivilligt) Fredag kl. 4—5, frihandsteckning i likhet med realafdelningen.

Klass R. 6: 1. Måndag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ linearteckning; torsdag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ och 5—6 frihandsteckning efter klotsar samt skuggning efter Stuhlmans gipsmodeller. Linearteckning ungefär lika med R. 5.

Klass L: 6: 1. Icke-greker, tisdag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$, torsdag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ frihandsteckning efter Stuhlmans och Sjöströms väggttaflor samt konturteckning efter gipsornament och klotsar.

Klass R. 6: 2. Torsdag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ och 5—6 frihandsteckning ungefär detsamma som R. 6: 1. Måndag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$ linearteckning efter Pasch's projektionslära.

Klass L. 6: 2. Icke-greker, måndag kl. $\frac{1}{2}9$ — $\frac{1}{2}10$, tisdag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ klotsteckning, skuggning efter Stuhlmans gipsmodeller samt 2:dra serien af Dresdnergipserna.

- Klass R. 7: 1. Måndag kl. 5—6, tisdag kl. 6—7 frihandsteckning; torsdag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ linearteckning. Frihandsteckning efter klotsar och 2:dra serien af Dresdnergipserna. Linearteckning efter Henriques' perspektivlära.
- Klass L. 7: 1. Icke-greker, måndag kl. 5—6 och torsdag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ frihandsteckning efter 2:dra serien af Dresdnergipserna och klotsgrupper.
- Klass R. 7: 2. Måndag kl. 5—6, tisdag kl. 6—7 frihandsteckning; torsdag kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ linearteckning. Frihandsteckning: 2:dra serien af Dresdnergipserna och klotsgrupper. Linearteckning efter Henriques' perspektivlära.
- Klass L. 7: 2. Icke-greker, tisdag kl. $\frac{1}{2}2$ — $\frac{1}{2}3$, fredag kl. $\frac{1}{2}12$ — $\frac{1}{2}1$. Frihandsteckning och landskapsstudier efter planscher af Calame och figurdelar efter plansch af Julien.

8. Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

Musikens teori och sång.

- Klass 1. Onsdag 5—6, de musikaliska tecknen, deras betydelse och användning. Öfning i tonträffning samt enstämmig sång. Fredag 5—6, koralsång.
- Klass 2. Måndag 5—6, lika med klass 1, kännedom om tonarter m. m. Fredag 5—6, koralsång.
- Klass 3. Torsdag 5—6, lika med klass 2 samt tvåstämmig sång. Fredag 5—6, koralsång.
- Klass 4—5. Fredag 5—6, koralsång. Måndag 6—7, körsång.
- Klass 6—7. Torsdag 6—7, kör- och kvartettsång samt öfning af stämmor för blandade kören. Måndag 6—7, körsång. I kören för blandade röster hafva äfven deltagit lärjungar ur klasserna 2—3.

Vid undervisningen hafva användts: Lärobok i sång för skolan, 1:sta kursen, af L. Aug. Lundh, 4-stämmiga sånger för elementarläroverk, arr. af R. R. Roselli, 4-stämmiga sånger, utgifna af Ivar Hedenblad, m. m.

Instrumentalmusik.

- Klass 1—4. Lördag 4—6.
- Klass 5—7. Tisdag 4—6.

Violin har spelats af 11 lärjungar, orgel af 6 samt piano af 3.

Vid undervisningen hafva användts: Hennings violskola, Kaysers etuder, Mendelssohns "Lieder ohne Worte", Lagergrens orgelskola, lättare orgelstycken af Lundh, Loeschorns etuder för piano, Hennes pianoskola, sonater af Kuhlau, Clementi m. m.

9. Undervisningen i gymnastik och militäröfningar.

a) Gymnastik och vapenöfningar enligt kongl. cirkuläret den 19 juni 1866.

Gymnastiköfningarne hafva omfattat en half timme dagligen för hvarje afdelning, och har halfva tiden användts till fristående rörelser och marscher samt den återstående tiden till appareljgymnastik. I vapenöfningarne har klass 5 genomgått rekrytskolan af exercisreglementet, klass 6—7: 1 öfvats i florett- och bajonettfäktning på led, med och utan motståndare, 7: 2 i florettfäktning på led, med och utan motståndare.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r											Andra orsaker	Summa i öfningarne reke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar		
	i syn- o. hörselorganerna	i nervsystemet	i cirkulationsorganerna	i andedräftsorganerna	i matsmältningssystemet	i urin- och könsorganerna	i förelseorganerna	missbildning	bräck	alman svaghet	andra sjukdomar				Summa	
<i>Höstterminen 1888:</i>																
Under 15 år	—	—	1	—	—	—	2	—	3	1	—	7	—	7	—	95
15 år eller deröfver	—	1	3	—	—	—	—	—	3	—	—	7	14*)	21	—	85
Summa	—	1	4	—	—	—	2	—	6	1	—	14	14	28	—	180
<i>Vårterminen 1889:</i>																
Under 15 år	—	—	2	—	—	—	2	—	2	1	—	7	—	7	—	71
15 år eller deröfver	—	1	4	—	—	—	1	—	3	—	—	9	14*)	23	—	108
Summa	—	1	6	—	—	—	3	—	5	1	—	16	14	30	—	179

*) Lärjungar i 7: 2.

Följande antal lärjungar har deltagit endast i fristående gymnastik:

Höstterminen:

Lärjungar under 15 år	5
D:o 15 år eller deröfver	2
Summa	7

Vårterminen:

Lärjungar under 15 år	—
D:o 15 år eller deröfver	2
Summa	2

Vid gymnastiköfningarne hafva lärjungarne varit fördelade på tre afdelningar med följande antal i hvarje:

Höstterminen 1888:

1:sta hufvudafdelningen klass 1—3	55	lärjungar
2:dra ” ” 3—5	46	”
3:dje ” ” 6—7: 1	51	”
Summa	152	lärjungar.

Vårterminen 1889:

1:sta hufvudafdelningen	54	lärjungar.
2:dra ”	48	”
3:dje ”	48	”
Summa	150	lärjungar.

Lärjungarne i 7:de klassens öfra afdelning hafva varit befriade från gymnastiköfningarne, men öfvats i fäktning 2:ne timmar i veckan.

Öfningstiderna hafva varit följande:

Gymnastik:

1:sta	hufvudafdelningen, alla	läsdagar	2,30—3,10.
2:dra	„	d:o	10,50—11,30.
3:dje	„	d:o	9,30—10,10.

Vapenöfningar:

Klass 5	måndag	5 - 6.
Klass 6	onsdag, lördag	5—6.
Klass 7	tisdag, torsdag	5—6,

b) **Militäröfningar enligt kongl. cirkuläret den 23 mars 1870.**

Vårterminen 1888:

Öfningarne hafva pågått under 27 dagar eller från och med den 30 april till och med den 26 maj. De hafva ledts af undertecknad, som blifvit kommenderad att bestrida den militära undervisningen vid läroverket. Till exercis hafva användts inalles 19 timmar. Någon skjutning vare sig med salongs- eller remingtongevär har ej ifrågakommit, enär redan under förra terminen tillräckligt antal skott skjutits.

I öfningarne hafva deltagit 44 lärjungar, alla i kl. 6: 1—7: 1. Af exercisreglementet har 1:sta delen genomgåts såväl i slutet som spridd ordning.

Venersborg den 26 maj 1888

H. R. Haij,

Underlöjtnant vid kongl. Vestgötadals regemente.

Höstterminen 1888:

Öfningarne hafva pågått under 6 veckor eller från och med den 3 september till och med den 13 oktober. De hafva ledts af undertecknad, kommenderad att i egenskap af t. f. gymnastiklärare bestrida militäröfningarne.

Till exercis hafva användts 6 timmar i veckan och till målskjutning 19 timmar för 6: 1, 16 timmar för 6: 2, 10 timmar för 7: 1 samt för 7: 2 14 timmar.

Under terminen har dessutom en 4 timmars fältmarsch företagits.

I öfningarne deltog från början 50 lärjungar ur nedre 7:de samt 6:te klasserna. Af dessa 50 afgingo redan under 1:sta veckan en och senare ytterligare två på grund af läkarebetyg.

De i exercisen deltagande hafva under målskjutningen med salongsgevär skjutit hvardera 100 skott. Dessutom hafva 10 lärjungar ur öfre 7:de klassen haft, under den tid militäröfningarne pågått, 2 timmars bajonettfäktning i veckan samt skjutit hvardera 50 skott med infanterigeväret.

Under den tid militäröfningarne pågått har tienstgöringen för v. gymnastikläraren såsom sådan minskats med 5 timmar i veckan.

Af exercisreglementet har 1:sta delen genomgåts såväl i slutet som spridd ordning. Till följd af det ringa antal lärjungar, hvilka deltagit i öfningarne, har 2:dra delen af exercisreglementet endast i slutet ordning kunnat genomgå, och hafva de olika afdelningarne medelst streck varit markerade.

Militäröfningarne inspekterades den 6 oktober af öfverstelöjtnanten m. m. C. Hüttling, då uppvisning egde rum.

Venersborg den 14 oktober 1888.

Hans Wästberg.

Underlöjtnant vid kongl. Vestgötadals regemente.

B. Lärarne.

- 10.** Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:
 Rektor *G. Th. Bergman*: Svenska 1 t. L. 7: 1; Historia 1 t. R. 6: 1, 1 t. R. 6: 1 och R. 6: 2
 tills., 1 t. 6: 1, 1 t. R. 6: 2, 2 t. L. 6: 2, 1 t. 6: 2, 3 t. 7: 1, 3 t. 7: 2.
 = 14 tim. Svenska skripta i L. 7: 1.
- Lektor *K. F. Rådberg*: Matematik 2 t. R. 7: 1, 1 t. R. 7: 1 och R. 7: 2 tills., 3 t. L. 7: 1, 6 t.
 R. 7: 2, 4 t. L. 7: 2; Fysik 3 t. R. 7: 1, 3 t. R. 7: 2. = 22 tim. Mate-
 matiska skripta i 7. Klassföreståndare i 7: 1.
- Lektor *O. Örtenblad*: Franska 3 t. 7: 1, 2 t. R. 7: 1, 1 t. 7: 2, 4 t. R. 7: 2, 2 t. L. 7: 2;
 Engelska 3 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 1 (icke gr.), 3 t. R. 7: 2, 1 t. L. 7: 2
 (valfritt). = 21 tim. Franska skripta i 7. Klassföreståndare i 7: 2.
- v. Lektor *A. Johansson*: Latin 5 t. 6: 2, 7 t. 7: 1, 8 t. 7: 2 = 20 t. Latinska skripta i 7: 1
 och 7: 2.
- v. Lektor *J. Rodhe*: Kristendom 2 t. 6: 1, 2 t. 6: 2, 2 t. 7: 1, 2 t. 7: 2; Svenska 2 t. 5, 1 t.
 6: 1, 1 t. 6: 2, 1 t. R. 7: 1 och R. 7: 2 tills., 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2, 1 t. L. 7: 2;
 Filosofi 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2. = 18 tim. Svenska skripta i R. 7: 1, 7: 2.
- v. Lektor *J. F. Ljung*: Latin 3 t. 6: 2, 1 t. 7: 1; Grekiska 7 t. 6: 2, 5 t. 7: 1, 5 t. 7: 2, 1 t.
 7: 1 och 7: 2 tills. = 22 tim. Latinska skripta i 6: 2, 7: 1. Klass-
 föreståndare i L. 6: 2.
- Adjunkt *A. J. C. Piscator*: Alla undervisningsämnen i första klassen; Tyska 1 t. 4. = 25
 tim. Tyska skripta i 4. Klassföreståndare i 1.
- Adjunkt *A. J. C. Lindblad*: Svenska 6 t. 2; Tyska 7 t. 2, 3 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6: 1, 1 t. L.
 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 1 t. L. 6: 2. = 24 tim. Tyska skripta i R. 6: 1
 och R. 6: 2. Klassföreståndare i 2.
- Adjunkt *A. Ericsson*: Latin 8 t. 4, 8 t. 5, 8 t. 6: 1. = 24 tim. Latinska skripta i 6: 1.
- Adjunkt *K. F. Kjellberg*: Matematik 7 t. R. 6: 1, 3 t. L. 6: 1, 7 t. R. 6: 2, 3 t. L. 6: 2, 4 t.
 R. 7: 1, icke-greker 1 t. 7: 1. = 25 tim. Matematiska skripta i
 R. 6: 1 och R. 6: 2. Klassföreståndare i R. 6: 2.
- Adjunkt *G. O. D. von Hackwitz*: Svenska 1 t. R. 5; Engelska 4 t. L. 6: 1 (icke-gr.), 4 t.
 L. 6: 2 (d:o); Naturalhistoria 2 t. 2, 2 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5,
 1 t. 6: 1, 1 t. 6: 2, 1 t. R. 7: 1, 1 t. R. 7: 2; Historia och
 geografi 4 t. 5. = 25 tim. Svenska skripta i R. 5. Klass-
 föreståndare i 5.
- Adjunkt *P. G. Bergin*: Engelska 3 t. R. 6: 1, 3 t. R. 6: 2, 1 t. L. 7: 1 (valfr.); Fysik 3 t.
 R. 6: 1, 3 t. R. 6: 2, 2 t. L. 7: 1, 2 t. L. 7: 2; Kemi 2 t. R. 6: 1, 2 t.
 R. 6: 2, 2 t. R. 7: 1, 2 t. R. 7: 2. = 25 tim. Engelska skripta i R.
 6: 1 och R. 6: 2. Klassföreståndare i R. 6: 1.
- Adjunkt *A. G. Bergman*: Tyska 1 t. 5; Engelska 7 t. R. 4, 7 t. R. 5; Franska 3 t. 5,
 4 t. 6: 1, 4 t. 6: 2. = 26 tim. Tyska skripta i 5. Klassförestån-
 dare i L. 6: 1.
- Adjunkt *K. A. von Sydow*: Svenska 1 t. 6: 2; Matematik 5 t. 2, 5 t. 3, 5 t. 4, 5 t. 5;
 Fysik 1 t. L. 6: 1, 1 t. L. 6: 2; Välskrifning 1 t. 1, 1 t. 2, 1 t. 3.
 = 26 tim. Svenska skripta i 6: 2. Klassföreståndare i 4.
- v. Adjunkt *D. Högbom*: Svenska 6 t. 3, 1 t. R. 6: 1; Tyska 7 t. 3; Historia och geografi
 5 t. 2, 5 t. 4, 2 t. L. 6: 1. = 26 tim. Svenska skripta i 6: 1.
 Klassföreståndare i 3.

v. Adjunkt *G. Sundahl*: Kristendom 3 t. 2, 3 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5; Svenska 4 t. 4., 1 t. L. 5; Grekiska 7 t. 6: 1; Historia och geografi 5 t. 3. = 27 tim. Svenska skripta i L. 5.

Lärarinnan i teckning fru *H. Henning* 20 timmar.

Läraren i sång och musik *E. Hjort*: 6 tim. musikens teori och sång, 4 tim. instrumental-musik. = 10 tim.

v. Lärarne i gymnastik och vapenöfningar löjtnanterna *H. Västberg* och *C. E. Lindencrona*: 9 tim. i gymnastik, 5 tim. i vapenöfningar. = 14 tim.

11. Tjenstledige:

Adjunkten *S. Tengblad* under läsåret för sjukdom.

Adjunkten *A. Sahlén* " d:o " d:o.

Adjunkten *A. G. Bergman* från den 11 februari till vårterminens slut för sjukdom.

Läraren i gymnastik löjtnant *T. Varodell* under höstterminen för sjukdom.

12. Förordnade:

Fil. lic. *J. F. Ljung* till v. lektor under läsåret.

Fil. lic. *G. A. Johansson* till vikarierande lektor under läsåret i ledigheten efter lektor *Swedborg*.

Fil. doktor *J. Rodhe* till vikarierande lektor under läsåret i ledigheten efter lektor *Nordwall*.

Fil. kand. *D. Högbom* till vikarie för adjunkten *Tengblad* under läsåret.

Fil. kand. *G. Sandahl* till vikarie för adjunkten *Sahlén* under läsåret.

Fil. lic. *A. Hallstedt* till vikarie för adjunkten *Bergman* från den 11 februari till vårterminens slut.

Löjtnant *H. Västberg* från höstterminens början till den 23 oktober, löjtnant *C. E. Lindencrona* från och med sistnämde dag till terminens slut till vikarier för löjtnant *Varodell*.

Stora förluster ha sedan sista läsårets slut drabbat läroverket i det att under förra årets sommar tvänne af dess äldre lärare, lektorerna *Swedborg* och *Nordwall* afledo. I mycket hvarandra olika voro de dock lika i ovanlig begåfning, i grundliga och mångsidiga kunskaper, i lycklig förmåga att göra dessa fruktbärande äfven för ungdomen, i samvetsgrannt och nitiskt uppfyllande af de plikter deras kall fordrade. Framgångsrikt var också deras arbete, och länge skall deras minne lefva qvar vid det läroverk, åt hvilket de egnade sitt lifs bästa krafter, tacksamt skola de ihågkommas af de lärjungar, som af dem undervisades, uppriktigt saknas af den vänkrets, som beklagar deras, menskligt att se, allt för tidiga bortgång.

Till lärare i sång och musik utnämndes under förra sommaren t. f. organisten i Halmstad *C. O. E. Hjort*; under innevarande vårtermin ha utnämts: till lektor i Latin och Grekiska adjunkten vid h. allm. latinläroverket i Göteborg *P. J. Lindvall*, till lektor i Kristendom och Modersmålet e. o. lektorn vid nya elementarskolan i Stockholm *E. Vermcrantz*.

Dessa lärare ha om sig lemnat följande uppgifter:

Carl Oscar Emil *Hjort*, född 31 december 1862, aflade musikexamina vid musikaliska akademien för kyrkan och rikets läroverk 1886 och 1887. Tillförordnad organist i Halmstad 1888. Utnämnd till musiklärare vid h. allmänna läroverket i Venersborg den 22 augusti 1888.

Per Ivar *Lindvall* föddes i Morups socken af Hallands län den 15 februari 1854. Föräldrar: stadsfiskalen *Peter Lindvall* och *Josefina Amalia Vigert*. Intogs vid Halmstads h. allm. läroverk höstterminen 1866. Aflade mogenhetsexamen derstädes den 20 maj 1873. Inskrefs som student vid Lunds universitet den 22 sept-1873. Aflade examen stili latini pro gradu philosophico den 15 dec. s. å. Aflade filosofie kandidatexamen den 31 maj 1876. Genomgick läsären 1876—1877, 1877—1878 filologiska seminariet för klassisk filologi. Aflade filosofie licentiatexamen den 30 maj 1884. Disputerade för filosofie doktorsgraden den 26 maj 1888. Utnämndes till filosofie doktor vid Lunds universitet den 31 maj s. å. Genomgick profärskurs vid Lunds h. allm. läroverk läsåret 1882—1883. Tjenstgjorde som vikarie vid Lunds h. allm. läroverk läsären 1880—1881,

1881—1882. Tjänstgjorde som extra lärare vid Göteborgs h. latinläroverk läsaren 1884—1885, 1885—1886. Ut-nämndes till adjunkt vid Göteborgs h. latinläroverk den 5 maj 1886 och tillträdde denna befattning den 1 juli s. å. Ut-nämndes till lektor i latin och grekiska vid Venersborgs h. allm. läroverk den 27 mars 1889. Har af trycket utgifvit: *De vi et usu conjunctivi futuri periphrastici apud Ciceronem*. Gothob. 1888. (Gr.-disp.)

Edvard Vermcrantz är född i Långseruds församling i Vermland den 6 februari 1854; aflade student-examen vid h. allmänna läroverket i Upsala den 25 maj 1880; inskrefs som student vid Upsala universitet den 9 sept. samma år; aflade teologisk-filosofisk examen den 14 sept. 1881, teologie kandidatexamen den 20 april 1886; genomgick profår vid Upsala h. allmänna läroverk läsåret 1886—1887; aflade prestexamen inför domkapitlet i Karlstad den 14 jan. 1888; prestvigdes derstädes den 15 jan. s. å.; har under läsåret 1887—1888 samt 1888—1889 tjänstgjort som e. o. lektor och hufvudlärare i kristendom samt biträdande lärare i moders-målet och matematik vid nya elementarskolan i Stockholm; utnämndes till lektor i kristendom och moders-målet vid Venersborgs h. allm. läroverk den 17 april 1889. Har af trycket utgifvit: "Grunddragen af den kristliga friheten", Stockholm 1888, samt tidskriftsuppsatser.

14. Den 1 maj 1889 var endast den sedan flera år otillsatta lektorsbefattningen ledig.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal.

Höstterminen 1888:

Klass	Gemen-samma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan grekiska	med grekiska	
1	18	—	—	—	18
2	18	—	—	—	18
3	25	—	—	—	25
4	—	17	7	—	24
5	—	7	18	—	25
6: 1	—	4	11	4	19
6: 2	—	11	5	2	18
7: 1	—	4	8	7	19
7: 2	—	2	6	6	14
Summa	61	45	55	19	180

Frånvarande: 1 lärjunge i R. 4, 1 i L. 4, 1 i R. 5, 1 i L. 6: 1, 1 i L. 7: 1.

Vårterminen 1889:

Klass	Gemen-samma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan grekiska	med grekiska	
1	18	—	—	—	18
2	15	—	—	—	15
3	28	—	—	—	28
4	—	16	8	—	24
5	—	7	18	—	25
6: 1	—	4	11	4	19
6: 2	—	10	5	2	17
7: 1	—	4	8	7	19
7: 2	—	2	6	6	14
Summa	61	43	56	19	179

Frånvarande: 1 lärjunge i 1, 1 i R. 4, 1 i R. 5.

18. Under höstterminen har af sjunde latinklassens lärjungar, hvilka läst grekiska, följande antal begagnat sig af undervisningen i

- a) både engelska och hebreiska —
 b) engelska, men icke hebreiska 7: 1: 7, 7: 2: 3 10.

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militäröfningar undervisade lärjungar höstterminen 1888:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militär- öfningar	
		Lärjungar, som del- tagit i.			Lärjungar, som under- visats i		Lärjungar, som del- tagit i	
		obligatorisk teckning	teckning och derjemto i obligatorisk	frivillig teckning endast i fri- villig teckning	musikkens teori och sång	instru- mental- musik	gymnastik och vapen- öfningar	utsträckt militär- öfningar
1	18	18	—	—	18	2	18	—
2	18	18	4	—	18	3	16	—
3	25	25	5	—	25	2	22	—
R. 4	17	17	2	—	12	3	17	—
L. 4	7	—	—	—	4	1	7	—
R. 5	7	7	2	—	2	2	4	—
L. 5	18	—	—	3	9	1	17	—
R. 6: 1	4	4	—	—	2	—	4	4
L. 6: 1	15 { B 11 A 4	11	1	—	1	1	15	12
R. 6: 2	11	11	—	—	3	—	11	11
L. 6: 2	7 { B 5 A 2	5	—	—	4	3	7	7
R. 7: 1	4	4	—	—	2	—	4	3
L. 7: 1	15 { B 8 A 7	8	—	—	8	2	12	10
R. 7: 2	2	2	—	—	2	—	—	—
L. 7: 2	12 { B 6 A 6	6	—	—	9	—	9	9
Gemensamma linien	61	61	9	—	61	7	56	—
Reallinien . . .	45	45	4	—	23	5	40	18
Latinlinien . .	74 { L. 4-5 25 B 6-7 30 A 6-7 19	30	1	3	35	8	67	38
Summa	180	136	14	3	119	20	163	56

20. Förhållandet med hemlexor samt der tid öfverläsningen af dessa upptagit är följande:

I klass	1 hemlexor dagligen öfverhufvud	2, öfverläsningstid	$1\frac{1}{3}$ tim.
"	2	"	3, $1\frac{1}{2}$ "
"	3	"	3, $1\frac{3}{4}$ "
"	R. 4	"	3, $2\frac{1}{4}$ "
"	L. 4	"	3, $2\frac{3}{4}$ "
"	R. 5	"	4, $3\frac{1}{2}$ "
"	L. 5	"	4, $3\frac{1}{2}$ "
"	R. 6:1	"	4, $3\frac{3}{4}$ "
"	L. 6:1	"	4 à 5, $4\frac{1}{2}$ "
"	R. 6:2	"	4, $3\frac{3}{4}$ "
"	L. 6:2	"	4 à 5, $4\frac{1}{2}$ "
"	R. 7:1	"	4, $4\frac{3}{4}$ "
"	L. 7:1	"	4, $4\frac{3}{4}$ "
"	R. 7:2	"	4, 4 "
"	L. 7:2	"	4, 4 "

I ofvanstående arbetstimmar är den tid, som åtgår till utarbetande af hemskrifpta, icke upptagen. Härtill torde i hvarje vecka åtgå 1 tim. för klass 4, 2 tim. för klass 5 samt 4 tim. för klass. 6, 7.

21. Angående lärjungarnes helsotillstånd m. m. har skolans läkare afgifvit följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta vårterminen 1888.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofta besvärade af hufvudvärk	Ofta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad		Summa närsynta	Procent närsynta
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	Öfver 6 D.		
7	26	$21\frac{13}{26}$	22	4	—	22	4	1	1	1					
6	42	$17\frac{19}{42}$	39	3	—	34	8	—	2	3					
5	24	$15\frac{14}{24}$	22	2	—	21	3	—	2	1					
4	34	$14\frac{31}{34}$	32	2	—	30	4	—	2	—					
3	27	$14\frac{16}{27}$	25	2	—	27	—	—	2	1					
2	22	$12\frac{5}{22}$	17	5	—	17	5	1	3	2					
1	17	$11\frac{7}{17}$	16	1	—	16	1	—	—	1					
Summa	192		173	19	—	167	25	2	12	9					

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne
vid Venersborgs läroverk vårterminen 1888.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Insjukt.	Döde	
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde			
Under 15 år	1	—	14	—	5	—	4	—	3	—	27	—	
15 år eller derutöfver	—	—	6	—	10	—	9	—	8	—	33	—	
Summa	1	—	20	—	15	—	13	—	11	—	60	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	
Bleksot	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Nervsmärta	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	
Ögonsjukdom	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	
Luftstrupskatarrh	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	4	—	
Luftrörskatarrh	—	—	5	—	1	—	1	—	1	—	8	—	
Lunginflammation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Halsfluss	—	—	4	—	5	—	1	—	—	—	10	—	
Febril gastricism	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	
Kron. magkatarrh	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	
Tarmkatarrh	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Diarrhé	↓	—	3	—	2	—	5	—	1	—	12	—	
Kolik	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Spikböld	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Brännskada	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Kylskada	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4	—	
Inväxt nagel	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	1	—	20	—	15	—	13	—	11	—	60	—	

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta höstterminen 1888.

Klass	Antal lärjungar	Medeltal	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Öfta besvärade af hufvudvärk	Öfta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad			Summa närsynta	Procent närsynta
			Tröd	Medelnätting	Svag	Gott	Mindre gott					Under 3 D.	3—6 D.	Öfver 6 D.		
7	33	18 ²⁴ / ₃₃	30	3	—	28	5	—	—	—	—	6	1	—	7	—
6	36	16 ¹³ / ₃₆	34	2	—	33	3	—	1	2	—	3	1	—	4	—
5	25	15 ⁴ / ₂₅	23	2	—	22	3	—	—	—	—	3	—	—	3	—
4	25	14 ¹² / ₂₅	24	1	—	25	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—
3	25	12 ¹² / ₂₅	18	7	—	20	5	1	3	2	—	2	—	—	2	—
2	18	11 ¹¹ / ₁₈	16	2	—	16	2	—	1	—	—	3	—	—	3	—
1	19	9 ¹³ / ₁₉	18	1	—	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	181		163	18	—	162	19	1	6	4	—	18	2	—	20	—

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vid Venersborgs läroverk höstterminen 1888.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Augusti		September		Oktober		November		December		Insjukn.	Döde	
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde			
Under 15 år	1	—	6	—	9	—	14	—	2	—	32	—	
15 år eller derutöfver	—	—	4	—	3	—	16	—	1	—	24	—	
Summa	1	—	10	—	12	—	30	—	3	—	56	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Vattenkoppor.....	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	6	—	
Skarlakansfeber.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Kikhosta	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Nervsmärta	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Ögonsjukdom	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Luftstrupskatarrh.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	
Luftörskatarrh.....	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	
Andtäppa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Halsfluss	1	—	1	—	5	—	8	—	2	—	17	—	
Kron. magkatarrh.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Tarmkatarrh	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Diarrhé	—	—	2	—	3	—	8	—	—	—	13	—	
Febril gastricism	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	4	—	
Rheumatisk feber.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	
Karbunkel	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Summa	1	—	10	—	12	—	30	—	3	—	56	—	

22. a) Antal inom läroverket flyttade lärjungar kalenderåret 1888:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1888:							Höstterminen 1888:						
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen						
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer							efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						
		0	1	2	3	4	5 eller flere	Från annan linie	0	1	2	3	4	5 eller flere	Från annan linie
1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	22	—	—	10	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—
3	25	—	1	13	—	—	—	—	1	—	7	—	1	—	—
R. 4	16	—	—	11	—	2	—	—	—	—	4	—	—	—	1
L. 4	17	—	—	5	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
R. 5	7	—	—	6	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. 5	15	—	1	8	—	1	—	—	—	—	4	—	1	—	—
R. 6: 1	11	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	7	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
„ „ A	2	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
R. 6: 2	6	—	1	6	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—
L. „ B	10	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ A	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
R. 7: 1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
„ „ A	6	—	1	5	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
R. 7: 2	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
„ „ A	4	—	—	4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Gemensamma linien . . .	63	—	1	23	—	2	—	—	1	—	9	—	1	—	—
Reallinien	42	—	2	29	—	4	—	—	2	1	9	—	—	—	1
Latinlinien	81	—	2	49	1	2	—	—	—	1	14	—	1	—	—
Summa	186	—	5	101	1	8	—	—	3	2	32	—	2	—	1

Frånvarande: klass R. 4 1 lärjunge, som vid höstterminens början flyttades från L. 4.

a) Lärjungarnes omsättning vårterminen 1888:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrivne i läro- verket under terminen	S u m m a	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till ter- minens slut	under västföl- jande mellan- termin	S u m m a
		vid före- gående termins slut	vid vår- termi- nens början						
1	16	—	—	—	16	—	—	1	1
2	21	—	1	—	22	—	—	1	1
3	25	—	—	2	27	—	2	4	6
R. 4	16	—	—	—	16	—	—	8	8
L. 4	17	—	—	1	18	—	1	—	1
R. 5	9	—	—	—	9	—	2	2	4
L. 5	15	—	—	—	15	—	—	1	1
R. 6: 1	11	—	1	—	12	—	1	—	1
R. „ B	7	—	—	—	7	—	—	1	1
„ „ A	2	—	—	—	2	—	—	—	—
R. 6: 2	5	—	—	1	6	—	—	1	1
L. „ B	10	—	—	—	10	—	—	1	1
„ „ A	5	—	—	1	6	—	—	—	—
R. 7: 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	—	7	—	—	—	—
„ „ A	5	—	1	—	6	—	—	—	—
R. 7: 2	2	—	—	—	2	—	2	—	2
L. „ B	8	—	—	—	8	—	8	—	8
„ „ A	1	—	2	—	3	—	3	—	3
Gemensamma linien . .	62	—	1	2	65	—	2	6	8
Reallinien	43	—	1	1	45	—	5	11	16
Latinlinien	77	—	3	2	82	—	12	3	15
Summa	182	—	5	5	192	—	19	20	39

Frånvarande: Klass 3 1 lärjunge, hvilken är upptagen bland de under sommarferierna afgångne.

I kol. 2 är en lärj. i kl. 1, en i kl. L. 5, hvilka höstterminen 1887 voro frånvarande. Den i kol. 4 kl. L. 7: 1 A upptagne lärjungen var höstterminen 1887 frånvarande.

b) Lärjungarnes omsättning höstterminen 1888:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 sept. till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	vid höst- termi- nens början						
1	1	—	—	17	18	1	—	—	1
2	—	10	2	6	18	—	—	—	—
3	—	13	9	3	25	1	—	—	1
R. 4	2	11	3	1	17	—	—	1	1
L. 4	—	5	2	—	7	—	—	—	—
R. 5	1	5	1	—	7	—	—	—	—
L. 5	2	10	5	1	18	—	—	—	—
R. 6: 1	1	2	—	1	4	—	—	—	—
L. „ B	—	7	1	3	11	—	—	1	1
„ „ A	—	4	—	—	4	—	—	—	—
R. 6: 2	—	7	4	—	11	—	—	1	1
L. „ B	—	5	—	—	5	—	—	—	—
„ „ A	—	1	1	—	2	—	—	—	—
R. 7: 1	—	3	1	—	4	—	—	—	—
L. „ B	—	7	1	—	8	—	—	1	1
„ „ A	—	6	1	—	7	—	—	—	—
R. 7: 2	—	—	1	1	2	—	—	—	—
L. „ B	—	3	3	—	6	—	—	—	—
„ „ A	—	4	2	—	6	—	—	—	—
Gemensamma linien . .	1	23	11	26	61	2	—	—	2
Reallinien	4	28	10	3	45	—	—	2	2
Latinlinien	2	52	16	4	74	—	—	2	2
Summa	7	103	37	33	180	2	—	4	6

Frånvarande: Klass R. 4 1 lärjunge.
 „ „ L. 4 1 „
 „ „ R. 5 1 „
 „ „ L. 6: 1 1 „
 „ „ L. 7: 1 1 „

Summa 5 lärjungar.

23. Af de under läsåret inskrifne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast

allmänt läroverk	6
folkskola	5
endast undervisats i hemmen	<u>23</u>
	Summa 34

24. Under vårterminen 1888 aflade följande lärjungar, tillhörande läroverkets öfre 7:de klass, afgangsexamen:

<i>Realister:</i>	S. E. Schmidt.
	L. V. Lindedal.
<i>Icke-greker:</i>	J. A. Koch.
	J. A. von Matérn.
	P. E. Nordwall.
	A. J. Ström.
	F. H. Luttropp.
	G. M. Tholson.
	A. H. Hellberg.
<i>Greker:</i>	K. F. Mellén.
	B. J. Kaldén.
	E. G. J. Olbers.
	J. A. Bohn.

25. I öfrigt hafva under år 1888 följande lärjungar afgått från läroverket:

Vårterminen: Kl. 3: E. T. Peterson. K. M. Blomqvist. Kl. L. 4: K. U. T. Norder. Kl. R. 5: J. Friberg, K. G. Jörgensson. Kl. R. 6: 1: E. Nyblom.

Sommarferierna: Kl. 1: S. Presto, annat läroverk. Kl. 2: B. E. J. H. Andersson, annat läroverk. Kl. 3: A. G. V. Hall, A. R. E. Nilsson, K. T. de Verdier, O. Presto annat läroverk. Kl. R. 4: H. E. Svensson, G. V. Olbers, C. V. Hasselgren handel, K. Friberg, K. M. Hansson, K. B. Forshell, B. Vessel annat läroverk, T. Vessel d:o. Kl. R. 5: G. B. Andersson, C. Vallström. Kl. L. 5: A. H. Vahlin. Kl. L. 6: 1: A. P. Hasselström annat läroverk. Kl. R. 6: 2: E. D. af Sandeberg teknisk skola. Kl. L. 6: 2: J. E. Andsberg.

Höstterminen och påföljande ferier: Kl. 1: H. G. Luttropp (1—15 sept.) Kl. 3: J. V. Luttropp (1—15 sept.) Kl. R. 4: K. A. Bodén. Kl. L. 6: 1: A. B. Nordström. Kl. R. 6: 2: K. V. Ander. Kl. L. 7: 1: J. E. Fjellman enskilda studier.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	kronor 513,02
Premier	„ 243,00
	<u>Summa kronor 756,62</u>

27. Uppgift angående antalen under läsåret befriade från terminsavgifterna:

Befriade från afgift till:	Höstterm.	Vårterm.
	endast biblioteks- och materielkassan	—
„ byggnadsfonden	26	27
båda ofvannämnda kassor	44	45
ej befriade från någondera afgiften	110	107
Summa närvarande lärjungar	180	179

Till ljus- och vedkassan har hvarje lärjunge under läsårets båda terminer betalt 7,50 kronor.

D. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

28. Gåfvor sedan förra redogörelsens utgifvande:

Af Vetenskapsakademien: Handlingar Bd 21: 1—2 med atlas. Öfversigt årg. 44.

Af Ecklesiastik-Departementet: Svenskt diplomatarium III 2—3. Svenska riksdagsakter af Hildebrand I 2. Meddelanden från svenska riksarkivet XII af Odhner. Samlingar utg. af Sv. fornskriftsällskapet 91—93. Latinska sånger från medeltiden utg. af Klemming. Krigskontraband af Kleen. Svenska konstminnen från medeltiden h. 4—5. Hällristningar från Bohuslän af Balzer h. XII. Tekniska skolans program 1888—1889.

Af Svenska akademien: Minnespenning öfver G. af Vetterstedt.

Af Vetenskapsakademien: Minnespenning öfver O. I. Fåhræus.

Af sterbhuset efter apotekaren J. S. Pihlson: den aflidnes boksamling.

Af herr boktryckare Bagge: en egendomligt formad furugren.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Tvänne sidor af läroverks huset samt alla fönster hafva utvändigt oljemålats.

30.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1888:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	—	1163,75	5460,28	6624,03	5460,28	1142,20	21,55	6624,03
Ljus- och vedkassan	6,88	2657,55	—	2664,43	—	2663,79	0,64	2664,43
Bibliot.- och materielkassan	4400,03	1787,41	—	6187,44	—	1738,43	4449,01	6187,44
Premie- och fattigkassan .	25,24	235,00	—	260,24	—	243,60	16,64	260,24
Summa	4432,15	5843,71	5460,28	15736,14	5460,28	5788,02	4487,84	15736,14

32. Under sistförflutna kalenderår har åtgått för underhåll och tillökning af boksamlingen 151,30, af den öfriga undervisningsmaterielen 139,33 samt af inredningsmaterielen 323,11 kronor.

Af Salmeniska donationens medel har under året intet inköpts.

G. Inspektion.

Läroverket inspekterades den 5—8 mars af kanslirådet E. F. Gustrin.

H. Examina och terminsafslutning.

33. Den 28 och 29 maj förlidet år förrättades med 13 läroverkets lärjungar samt 1 privatist muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar professoren och riddaren fil. dokt. A. Möller och adjunkten fil. doktorn P. A. Geijer såsom censorer. Alla de examinerade förklarades mogne.

Till den skriftliga afgangsexamen under innevarande termin hafva 14 läroverkets lärjungar eller hela klassen 7: 2 anmält sig, af hvilka alla blifvit godkända.

34. Den 20 sistlidne december hölls terminsexamen med läroverkets 5 lägre klasser. Offentlig uppvisning under vårterminen i gymnastik och vapenöfningar egde rum den 6 maj. Årsexamen kommer att hållas den 4 och 5 juni och hafva följande herrar inbjudits att såsom vittnen öfvervara densamma: landshöfdingen och kommandören L. W. Lothigius, kammarherren och riddaren C. E. C. Kuylenstjerna, landskamreraren och riddaren J. M. Ryding, borgmästaren och riddaren G. Sandberg, kyrkoherden C. T. Hellgren, kyrkoherden J. Blomqvist, stadsläkaren och riddaren doktor K. Bylund, bankdirektören och riddaren fil. doktor L. J. Versander. Första dagen examineras i undervisningsämnena kl. 9—12, 5—6. Kl. 12 hålles examen i sång och musik, kl. 5—6 förevisas lärjungarnes arbeten i teckning. Andra dagen examineras kl. 1/2 9—11. Kl. 11 1/4 kommer flyttning att afkunnas och ungdomen att hemförlofvas, hvarefter premier och stipendier utdelas.

35. Till öfvervarande af förestående examen och terminsafslutning inbjuder jag vördsam samt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den allmänna undervisningens vänner.

36. Nästa termin börjar den 26 nästkommande augusti kl. 12 på dagen, då allmänt upprop hålles.

Venersborg i maj 1889.

G. TH. BERGMAN.

Allmänna femklassiga läroverket i Borås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 24 augusti och afslöts den 20 december. Egentliga undervisningen tog sin början den 27 augusti och afslöts den 18 december. Under terminen hafva lärjungarne 2:ne gånger haft frihet från undervisningen, nämligen den 29 september hela dagen och den 30 november från kl. 11—2.

Vårterminen började den 21 januari och afslutas den 1 juni. Egentliga undervisningen tog sin början den 23 januari och kommer att sluta den 29 maj. Frihet från undervisningen har meddelats lärjungarne 2:ne gånger, nämligen den 23 mars hela dagen och den 1 maj kl. 11—2.

2. Gemensam bön med bibelläsning och psalmsång har förrättats hvarje dag kl. 6,45—7 f. m.; sista lärotimmen har i hvarje klass afslutats med en kort bön.

Undervisningen har med afseende på tiden varit på följande sätt fördelad:

- a) i läsämnen och teckning: kl. 7—9, 11—2, samt måndag och torsdag 4—5.
 b) i sång och musik: kl. 4—5 alla dagar, fredagar 4—5,30.
 c) i gymnastik och vapenöfningar: kl. 9—9,30 och 10,30—11 hvarje dag samt onsdagar kl. 5—6 e. m.

3. Antal läroutimmar i veckan för läsämnen under höstterminen 1888:

		1	2	3	4	5	6
		T i m m a r					
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar under höstterminen	Skilda	Gemensamma för		Summa		
			lärjungar från afdelningar å samma linie	lärjungar från afdelningar å olika linier			
1	29	—	24	—	24		
2	28	—	28	—	28		
3	15	—	28	—	28		
R. 4	10	5	2 ¹⁾	22	29		
L. 4	6	6	2 ²⁾	(22)	8		
R. 5	2	5	(2)	22	27		
L. 5	4	6	(2)	(22)	6		
Summa	94	22	84	44	150		

¹⁾ Gemensamt med R. 5.

²⁾ Gemensamt med L. 5.

4.

a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekes (1—5); Hübner, biblisk historia (1—3); Welander, Bibelkännedom (4—5); Cornelius, Lärobok i kyrkohistoria (5).

Modersmålet: Sundén, Svensk språklära (1—5); Läsebok för folkskolan (1—3); Läsebok af Ekmark (4—5); Runeberg, Fänrik Ståls sagner (3); Tegnér, Frithiofs saga (4); Runeberg, Elgskytterne m. m. (5).

- Latin:* Grammatik af Törnebladh och Lindroth; Boëthius, Elementarbok (4); Cornelius ed. Törnebladh (5).
- Tyska:* Mathesius, Elementarbok (1—3); Calwagen, Grammatik (1—5) och öfningar i tyskt talspråk (3—5); Hauffs Märchen (3—5); Schillers Wilhelm Tell ed. Hellstén (5).
- Engelska:* Mathesius, Grammatik och elementarbok; Olde, Uttalslära (4); W. Irvings Columbus (5).
- Franska:* Ploetz, Elementarbok ed. Elmqvist (5).
- Matematik:* Zweigbergk, Räknebok (1—5); Bergius, Geometri (2); Euklides (3—5); Wiemer, Algebra (4—5).
- Naturlära:* Lyttkens Naturlära (1—5); Areschoug, Naturlära (1—5); Wijkander, Om naturföreteelserna (4—5); Holmström, Geologi (5).
- Historia och Geografi:* Odhner, Fäderneslandets historia (1—3, 5); Pallin, Allmän historia (4—5); Roth, Geografi (1—5).

b) Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, första hufvudstycket; Biblisk Historia, Gamla Testamentet; Bibelläsning samt valda psalmsverser (*Segerstedt*).
- Modersmålet*, 5 timmar: Det viktigaste af formläran; Öfning att med egna ord återgifva upplästa stycken; öfning i väl läsning, satsbildning och rättstafning (*Segerstedt*).
- Tyska*, 6 timmar: Styckena 1—36 i Mathesii elementarbok samt skriftlig öfversättning af motsvarande svenska stycken jemte dithörande formlära (*Segerstedt*).
- Matematik*, 4 timmar: Aritmetik, de fyra räknesätten i hela tal jemte decimalräkning; tillämpning på sorter; hufvudräkning (*Segerstedt*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, första afdelningen af Lyttkens lärobok; Botanik, första afdelningen af Areschougs lärobok; undersökning af lefvande växter (*Segerstedt*).
- Historia och Geografi*, 4 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia till nyare tiden; Geografi, 2 timmar: Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Finlands fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Andra klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, andra hufvudstycket; Biblisk historia, Nya Testamentet; bibel- och psalmläsning (*Lindvall h. t., Björkegren v. t.*)
- Modersmålet*, 6 timmar: Det viktigaste af formläran; öfning att med egna ord återgifva innehållet af lästa stycken samt särskilja satsdelarne; rättskrifnings- och interpunktionsöfningar (*Thorin*).
- Tyska*, 7 timmar: Styckena 34—66 af 1:sta och 1—7 af 2:dra afdelningen af Mathesii elementarbok jemte motsvarande formlära; skriftlig öfversättning af de svenska styckena 34 - 66 (*Neuman, Lindvall h. t., Björkegren v. t.*)
- Matematik*, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: De fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter; hufvudräkning. Geometri, 2 timmar: åskådningslära (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Andra afdelningen samt däggdjuren efter Lyttkens lärobok; Botanik, första och andra afdelningen af Areschougs lärobok; exkursioner samt examinering af växter (*Lindvall h. t., Björkegren v. t.*)

Historia och Geografi, 5 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia från och med Gustaf Vasa till och med Karl XII; Geografi, 3 timmar: Europas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Nyberg*).

Tredje klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, tredje, fjerde och femte hufvudstyckena; Bibliska historien repeterad; bibel- och psalmläsning (*Vennergren*).
- Modersmålet*, 6 timmar: Det viktigaste af satsläran jemte repetition af formläran; läsning och förklaring af valda stycken i bunden och obunden form jemte öfning att muntligen återgifva innehållet; interpunktions- och rättskrifningsöfningar jemte smärre uppsatser på lärorummet (*Vennergren*).
- Tyska*, 7 timmar: Andra afdelningen af Mathesii elementarbok från 11:te stycket, 45 stycken af Calwagens öfningar i tyskt talspråk samt Hauffs Kalif Storch och die Geschichte von dem Gespensterschiff. Det viktigaste af syntaxen jemte repetition af formläran. Skriföfningar på lärorummet 1 timme i veckan (*Neuman*).
- Matematik*, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: Enkel och sammansatt regula de tri, intresse- och bolagsräkning; Geometri, 2 timmar: Första boken af Euklides (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok; Botanik, repetition af Areschougs lärobok; exkursioner samt examinering af växter (*Lindvall* h. t., *Björkegren* v. t.)
- Historia och Geografi*, 5 timmar: Historia 3 timmar: Fäderneslandets historia avslutad och repeterad; de allmännaste grunddragen af de främmande verdensdelarnes fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Fjerde klassen.

- Kristendom*, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i gamla Testamentet innehåll och historia; Katekisation öfver de 3 första hufvudstyckena; bibelläsning (*Vennergren*).
- Modersmålet*, 4 timmar: Repetition af form- och satsläran; läsning af valda stycken i läse-boken samt af Tegnér's Frithiofs saga; rättskrifningsöfningar; en uppsats hvarannan vecka (*Segerstedt*).
- Latin*, 8 timmar: 58 st. af Boethii elementarbok; det viktigaste af formläran; vokabelläsning, skriföfningar på lärorummet (*Lindvall* h. t., *Björkegren* v. t.)
- Tyska*, 4 timmar: Hauff, Die Errettung Fatmes, der kleine Muck, der falsche Prinz, die Geschichte Almansors samt styckena 35–66 af Calwagens öfningar i tyskt talspråk; Syntax och formlära fullständigare genomgångna; ett hemtema hvarannan vecka (4 på lärorummet) (*Neuman*).
- Engelska*, 7 timmar: elementarboken; formläran; skriföfningar på lärorummet (*Vennergren*).
- Matematik*, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Läran om hela tal och bråk samt första gradens eqvationer med en obekant; Geometri, 2 timmar: andra och tredje boken i Euklides jemte repetition af första; Aritmetik, 1 timme: Aritmetiska öfningar (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok repeterad; Botanik, Areschougs lärobok; exkursioner och examinering af växter; Kemien påbörjad samt Fysiken efter Wijkanders lärobok (*Lindvall* h. t., *Björkegren* v. t.)
- Historia och Geografi*, 5 timmar: Historia, 3 timmar: Gamla och medeltidens allmänna historia; Geografi, 2 timmar: Repetition af Europas fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Femte klassen.

- Kristendom*, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i Nya Testamentet innehåll och historia; katekisation öfver fjerde och femte hufvudstyckena; bibelläsning; 1:sta perioden af kyrkohistorien (*Vennergren*).
- Modersmålet*, 3 timmar: Repetition af form- och satsläran; läsning af valda prosaiska och poetiska stycken; rättskrifningsöfningar; öfningar i disposition af lättare ämnen; en uppsats hvarannan vecka (*Segerstedt*).
- Latin*, 8 timmar: Cornelius: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Thrasybulus, Epaminondas och Hannibal, extemporalier och skriföfningar; Grammatik: repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen (*Lindvall h. t., Björkegren v. t.*)
- Tyska*, 3 timmar: Repetition af formlära och syntax; 2 akter af Wilhelm Tell; öfningar i tyskt talspråk styckena 64—100; extemporalier; Hauff, 60 sidor, större delen kursivt, ett hemtema hvarannan vecka (4 på lärorummet) (*Neuman*).
- Engelska*, 7 timmar: Repetition af formläran; det viktigaste af syntaxen; 18 kapitel af Irvings Columbus; extemporalier och skriföfningar på lärorummet (*Vennergren*).
- Franska*, 3 timmar: Uttalslära och det viktigaste af formläran; 75 lektioner i Ploetz' elementarbok; vokabelläsning (*Nyberg*).
- Matematik*, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Repetition af förra årets kurs; första gradens eqvationer med flera obekanta; problem; Geometri, 2 timmar: tredje och fjerde boken af Euklides; Aritmetik, 1 timme; Aritmetiska öfningar (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Lyttkens Zoologi; Areschougs botanik; exkursioner och examinering af växter; Fysik, kemi och astronomi efter Wijkander; Geologi, efter Holmström (*Lindvall h. t., Björkegren v. t.*)
- Historia och Geografi*, 4 t.: Historia 3 t.: Nyare tidens jemte repet. af gamla och medeltidens allmänna historia; repet. af fäderneslandets samt grunddragen af Norges och Danmarks historia; Geografi 1 t.: repet. af geografien (*Nyberg*).

5. Under läsåret hafva införts: Ekmark, Svensk läsebok (4--5); Graef, Vorbildersammlung für das Elementar Freihand-Zeichnen.

6. I **välskrifning** har undervisning meddelats 2 timmar i första, 1 timme i andra och 1 timme i tredje klassen.

7. I **teckning**, hvarvid den s. k. Stuhlmansska metoden blifvit följd, hafva följande kurser blifvit genomgångna:

Förste klassen: Fredag kl. 11: Med undantag af några få elever, hvilka börjat på rutadt papper hafva samtliga ritat på fritt papper dels efter Stuhlmans dels efter Graef's planscher på rätliniga figurer.

Andre klassen: Torsdag kl. 1: På fritt papper efter Stuhlmans, Wohliens och Graef's planscher.

Tredje klassen: Torsdag kl. 12: På fritt papper efter samma planscher samt konturgipser.

Fjerde realklassen: Måndag och Torsdag kl. 4--5, Torsdag kl. 12: Fortsättning af de Wohlienska och Graef'ska planscherna för krokliniga figurer; konturgipser och några af Heimerdings klotsar.

Femte realklassen: Måndag och Torsdag kl. 4--5, Fredag kl. 11: Konturgipser och större delen af Heimerdings rätliniga klotsar samt fristående föremål. Linearritning: Pasch, geometriska konstruktioner och projektläran.

8. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

Förste klassen: Musiklärans allmänna grunder: öfningar i tonträffning samt enstämig sång af koraler och lättare melodier.

Andre klassen: Läran om tonarter, tonträffning och lättare melodier.

Tredje klassen: Lika med andre.

Fjerde och femte klasserna: Öfningar dels stämvis, dels gemensamt i trestämig sång. Dessutom har undervisning i koralspelning meddelats $\frac{1}{2}$ timme i veckan.

Öfningstider hafva varit:

Måndag kl. 4—5 med 1:sta kl.: Tisdag 4—4,30 med 2:dra kl., 4,30—5 1:sta stämman.

Onsdag 4—5 med 2:dra och 3:dje stämman; Torsdag 4—5 med 1:sta kl.

Fredag 4—5 med 3:dje kl. 5—5,30 2:dra klassen samt Lördag 4—4,30 koralsång; 4,30—5 orgelspelning.

9. Undervisning i gymnastik och vapenöfningar enligt Kongl. cirkuläret den 19 Juni 1866:

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedan stående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r				Summa	Hela antalet närarande lärjungar
	i matsmältningssorgarna	bräck	rörelseorganerna	urinorganerna		
<i>Höstterminen 1888:</i>						
Under 15 år	1	—	—	1	2	91
15 år eller derutöfver	—	—	1	—	1	3
Summa	1	—	1	1	3	94
<i>Vårterminen 1889:</i>						
Under 15 år	1	—	—	1	2	91
15 år eller derutöfver	—	—	1	—	1	3
Summa	1	—	1	1	3	94

Gymnastiköfningarne hafva egt rum hvarje dag mellan kl. 9 och 9,30 samt 10,30—11. Så långt tiden medgifvit har ett pedagogiskt program för hvarje vecka genomgått. Lärjungarne hafva varit indelade i 8 afdelningar med hvar sin afdelningschef och 11 à 12 elever i hvarje afdelning. Dock har gymnastik på afdelningar försiggått endast under häfvarven.

Timman mellan 5—6 hvarje Onsdag har användts till gymnastik dels för hela skolan dels som instruktionstimma för afdelningscheferna. Under höstterminen försiggingo en del öfningar under bar himmel.

Rörelseprogram har hemtats hufvudsakligen ur C. U. Liedbecks Dagöfningar för Stockholms stads folkskolor.

Undervisning i slöjd, 2 timmar i veckan, har under höstterminen lemnats åt 25 lärjungar, under vårterminen åt 21. Till denna undervisnings befrämjande har södra Elfsborgs läns slöjdförening bidragit med 30 kronor under år 1888, och med samma belopp under innevarande år.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under läsåret hafva för hvarje vecka varit följande:

Rektor C. J. Neuman i tyska: 3 t. i L. 5 och R. 5 gemensamt; 4 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 7 t. i 3; 6 t. i 2. Rättat tyska skripta i 5:te och 4:de kl. = 20 t.

- Kollega *S. P. Vennergren* i kristendom: 2 t. i 5; 2 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 3 t. i 3; i modersmålet: 6 t. i 3; i engelska: 12 t. i R. 5 och R. 4. = 25 t.
- Kollega *A. Thorin* i matematik: 5 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 3; 5 t. i 2; i modersmålet: 6 t. i 2. = 26 t.
- Kollega *J. A. Nyberg* i historia och geografi: 4 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 3; 5 t. i 2; 4 t. i 1; i franska: 3 t. i 5. = 26 t.
- v. Kollega *C. Lindvall* h. t., Kollega *E. Björkegren* v. t. i kristendom: 3 t. i 2; i latin: 12 t. i L. 5 och L. 4; i tyska: 1 t. i 2; i naturlära: 2 t. i 5; 2 t. i 4; 2 t. i 3; 2 t. i 2; i välskrifning: 1 t. i 2. = 27 t.
- v. Kollega *V. Segerstedt* i modersmålet: 3 t. i 5, 4 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 1; i kristendom: 3 t. i 1; i tyska: 6 t. i 1; i matematik: 4 t. i 1; i naturlära: 2 t. i 1; rättat svenska skripta i 5 och 4. = 27 t.
- v. Gymnastikläraren löjtnant *C. Ehrengrenat* har undervisat i gymnastik 6 t., i vapenöfningar 1 t. = 7 t.
- Ritläraren *C. A. Leverin* har undervisat i välskrifning 3 t., i teckning 5 t. = 8 t.
- Musikläraren *J. F. Ström* har undervisat i musikens teori och sång 6½ t., i instrumental-musik ½ t. = 7 t.

11. Tjenstledige.

Gymnastikläraren kaptan *F. Zachrisson* under hela läsåret.

12. Förordnade.

Fil. kand. *V. Segerstedt* till v. kollega i ledighet efter kollega *Schoug* under hela läsåret.

Fil. kand. *C. Lindvall* till v. kollega i ledighet efter dr. *Olson* under höstterminen.

Löjtnant *C. Ehrengrenat* till v. gymnastiklärare under hela läsåret.

13. Befordrad: Den 28 November 1888 utnämndes v. kollegan *E. Björkegren* till kollega vid Borås allm. läroverk.

Meddelade biografiska notiser:

Ernst Björkegren, son af tool. lektorn *Johannes Björkegren* och hans hustru *Augusta Bjursten*, föddes i Skara den 25 september 1847, genomgick Skara högre elementarläroverk och inskrefs såsom student vid Upsala akademi höstterminen 1868; tjänstgjorde såsom vikarierande kollega vid Lidköpings läroverk från den 1 Mars 1870 till vårterminens slut s. å.; såsom vik. kollega vid pedagogien i Hjo från början af höstterminen 1871 till den 1 April 1872; såsom dels extra lärare dels vik. kollega vid läroverket i Falköping från och med vårterminen 1875 till och med höstterminen 1888 samt utnämndes, efter att den 5 Maj 1882 hafva erhållit ansökningsrätt inom Skara stift, till kollega vid allm. läroverket i Borås den 28 November 1888.

14. Den 1:ste Maj 1889 var en kollegabefattning ledig.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal höstterminen 1888:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	29	—	—	29
2	28	—	—	28
3	15	—	—	15
4	—	10	6	16
5	—	2	4	6
Summa	72	12	10	94

Lärjungarnes antal vårterminen 1889:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	30	—	—	30
2	28	—	—	28
3	16	—	—	16
4	—	9	6	15
5	—	1	4	5
Summa	74	10	10	94

19. Tabellarisk öfversigt för höstterminen öfver lärjungarnes deltagande i teckning, musik samt gymnastik och militäröfningar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militäröfningar	
		Lärjungar, som deltagit i			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		obligatorisk teckning	obligatorisk teckning och derjente obligatorisk	frivillig teckning endast i frivillig teckning	musikkens teori och sång	instrumental-musik	gymnastik vapen-öfningar	utsträckt militär-öfningar
1	29	29	—	—	27	—	29	—
2	28	28	—	—	26	1	25	—
3	15	15	—	—	14	—	15	—
R. 4	10	10	—	—	8	1	10	—
L. 4	6	—	—	1	6	—	6	—
R. 5	2	2	—	—	1	—	2	—
L. 5	4	—	—	—	4	—	4	—
Gemensamma linien . .	72	72	—	—	67	1	69	—
Reallinien	12	12	—	—	9	1	12	—
Latinlinien	10	—	—	1	10	—	10	—
Summa	94	84	—	1	86	2	91	—

20. Beträffande hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är förhållandet följande:

I klass	1	dagligen öfverhufvud	2	hemlexor, öfverläsningstid	1½	timmar.
”	2	”	3	”	2	”
”	3	”	3 à 4	”	2½	”
”	R. 4	”	4	”	2½ à 3	”
”	L. 4	”	4	”	”	”
”	R. 5	”	4	”	3	”
”	L. 5	”	4	”	3 à 3½	”

För utarbetande af hemskriftna åtgå hvarje vecka för 4:de klassen 2 t., för 5:te 2½ à 3.

21. Beträffande lärjungarnes helsotillstånd och kropps-konstitution har läroverkets läkare Doktor C. Andréen lemnat följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne:

a) Vårterminen 1888:

Sjuka personer	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Summa		Anmärkning
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	
Under 15 år	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—	
15 år eller derutöfver	2	—	10	—	8	—	4	—	4	—	28	—	
Summa	3	—	11	—	9	—	4	—	4	—	31	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Lungkatarr	1	—	2	—	4	—	1	—	1	—	9	—	
Magkatarr	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	4	—	
Halsfluss	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diarrhé	—	—	3	—	2	—	1	—	1	—	7	—	
Hufvudvärk	1	—	2	—	2	—	1	—	1	—	7	—	
Tandvärk.....	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	4	—	
Summa	3	—	11	—	9	—	4	—	4	—	31	—	

b) Höstterminen 1888:

Sjuka personer	Augusti		September		Oktober		November		December		Summa		Anmärkning
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	
Under 15 år	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	4	—	
15 år eller derutöfver	—	—	9	—	5	—	12	—	6	—	32	—	
Summa	—	—	11	—	6	—	13	—	6	—	36	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Lungkatarr	—	—	2	—	2	—	4	—	—	—	8	—	
Magkatarr	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Halsfluss	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé.....	—	—	3	—	2	—	3	—	1	—	9	—	
Hufvudvärk	—	—	2	—	1	—	3	—	2	—	8	—	
Tandvärk	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	4	—	
Nässelfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	
Vrickning	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	
Böld	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	—	—	11	—	6	—	13	—	6	—	36	—	

Tabelluriska uppgifter öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd:

	Klass	Antal lärjungar	Medeltider	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Iridande af blekret och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
				God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt				
a) vårterminen 1888:	5	3	14,6	3	—	—	3	—	—	—	—	—
	4	9	14,2	6	3	—	9	—	—	—	—	—
	3	13	13,5	11	2	—	13	—	—	—	—	—
	2	18	13,8	12	6	—	18	—	—	—	—	—
	1	26	11,6	16	10	—	25	1	1	—	—	—
Summa	69		48	21	—	68	1	1	—	—	—	
b) höstterminen 1888:	5	6	14,6	4	2	—	6	—	—	—	—	—
	4	16	14,3	10	3	—	16	—	—	—	—	—
	3	15	13,5	9	6	—	15	—	—	—	—	—
	2	28	12,3	17	11	—	27	1	1	—	—	—
	1	29	10,6	20	8	1	28	1	1	—	—	—
Summa	94		60	30	1	92	2	2	—	—	—	

22. a) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under nästförflutna kalenderår öfver antalet inom läroverket flyttade lärjungar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1888:							Höstterminen 1888:							
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen							
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						från annan linie	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						från annan linie	
		0	1	2	3	4	5		0	1	2	3	4	5		
1	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	18	—	1	9	—	3	—	—	3	3	—	5	—	—	—	—
3	13	—	1	9	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
R. 4	5	—	—	2	—	1	—	—	1	—	3	—	1*)	—	—	—
L. 4	4	—	—	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
R. 5	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
L. 5	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemensamma linien . . .	57	—	2	18	—	3	—	—	—	3	6	—	5	—	—	—
Reallinien	7	—	—	3	—	1	—	—	1	—	4	—	1	—	—	—
Latinlinien	5	—	—	9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Summa	69	—	2	30	—	4	—	—	1	3	11	—	6	—	—	—

*) Afgick efter vårterminens slut 1887, men återvände vid början af höstterminen 1888.

a) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning vårterminen 1888:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till ter- minens slut	under västföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	vid höst- terminens början						
1	22	—	—	4	26	—	—	—	—
2	17	—	—	1	18	—	1	—	1
3	13	—	—	—	13	—	—	1	1
R. 4	5	—	—	—	5	—	—	1	1
L. 4	4	—	—	—	4	—	—	—	—
R. 5	2	—	—	—	2	—	—	2	2
L. 5	1	—	—	—	1	—	—	1	1
Gemensamma linien . .	52	—	—	5	50	—	1	1	2
Reallinien	7	—	—	—	12	—	—	3	3
Latinlinien	5	—	—	—	5	—	—	1	1
Summa	64	—	—	5	69	—	1	5	6

b) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning höstterminen 1888:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 sept. till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	vid höst- terminens början						
1	2	—	—	27	29	—	—	—	—
2	4	12	11	1	28	—	—	—	—
3	1	9	4	1	15	—	—	—	—
R. 4	2	3	4	1	10	—	—	1	1
L. 4	—	5	1	—	6	—	—	—	—
R. 5	—	1	1	—	2	—	—	1	1
L. 5	—	4	—	—	4	—	—	—	—
Gemensamma linien . .	7	21	15	29	72	—	—	—	—
Reallinien	2	4	5	1	12	—	—	2	2
Latinlinien	—	9	1	—	10	—	—	—	—
Summa	9	34	21	30	94	—	—	2	2

23. Af de under läsåret inskripne hafva förut bevisat läroverk, nämligen senast
 folkskola 19
 allmänt läroverk 1
 enskildt läroverk 4
 endast undervisats i hemmen 8

Summa 32

25. Från läroverkets särskilda klasser hafva under kalenderåret 1888 följande lärjungar afgått:

Vårterminen och derpå följande mellantermin:

från kl. L. 5: N. Vingqvist till teknisk skola.

kl. R. 5: K. Peters till handel.

A. Larsson utan uppgifven afsigt.

kl. R. 4: A. Carlsson utan uppgifven afsigt.

kl. 3: G. Pettersson till landtbruk.

kl. 2: F. Grefs till handtverk.

Höstterminen och derpå följande mellantermin:

från kl. R. 5: O. Gedda utan uppgifven afsigt.

kl. R. 4: J. Andersson till handel.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	kronor	60,00
Premier	„	52,00
Understöd	„	29,00
Summa kronor		141,00

27. Uppgift angående antalen befriade från terminsafgifterna m. m.:

Befriade från afgift till:	Höstterm.	Vårterm.
endast biblioteks- och materielkassan	—	1
„ byggnadsfonden	16	18
båda ofvännämnda kassor	27	27
ej befriade från någondera afgiften	51	48
Summa närvarande lärjungar	94	94

Afgiften till ljus- och vedkassan har utgjort 2 kronor under hvardera terminen och erlades af samtliga lärjungarne.

D. Boksamling och undervisningsmateriel.

28. Sundén, ordbok; Lilljeborgs fauna, fiskarne; Thomsons Coleoptera; Brehm, De ryggradslösa djuren; Svenska biblioteket m. fl. hafva inköpts; hvarjemte såsom gåfvor erhållits: Bohuslänska hällristningar h. XIII; statistiska uppgifter om undervisningsväsendet; Svenska konstminnen från medeltiden; Undersökning af Sveriges högre flickskolor; Statistiska undersökningar om studie- och examensförhållandena vid de svenska universiteten.

För lärjungebiblioteket ha flera läroböcker inköpts jemte några ungdomsböcker.

Den zoologiska samlingen har ökats med flere arter mindre fåglar.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Läroverksbyggnaden har under året ej undergått någon förändring. Inredningsmaterielen har ökats med 2:ne större skåp.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Tabellarisk öfversigt för det sistförflutna kalenderåret öfver ställningen i läroverkets kassor:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	6380,34	766,32	—	7146,66	—	200,00	6946,66	7146,66
Ljus- och vedkassan	178,87	495,44	—	674,31	—	325,55	348,76	674,31
Bibliot.- och materielkassan	51,01	708,61	—	759,62	—	573,31	186,31	759,62
Premie- och fattigkassan . .	275,41	192,84	—	468,25	—	151,00	317,25	468,25

32. Under kalenderåret 1888 hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af:

a) allmänna läroverksbiblioteket	136,80
b) lärjungebiblioteket	60,12
c) den öfriga undervisningsmaterielen	60,85
d) inredningsmaterielen	213,15

G. Examina och terminsafslutning.

34. Examen vid höstterminens slut anställdes den 20 december i närvaro af läroverkets inspektor samt följande herrar, hvilka H. H. Eforus inbjudit såsom vittnen: Kontraktsprosten och ordensledamoten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, öfversten och kommendören A. Thorén, rektorn och riddaren A. G. Hollander, majoren och riddaren grefve C. Cronhjelm samt häradshöfdingen och riddaren F. W. Åberg.

Årsexamen kommer att hållas i sång och gymnastik den 31 maj kl. 4-6 e. m. samt i läroämnena den 1 juni kl. 9-12 f. m. och hafva utom inspektor ofvannämnda herrar inbjudits af H. H. Eforus att såsom vittnen öfvervara densamma.

Efter slutad examen kommer flyttning att afkunnas, stipendier, premier och understödsmedel att utdelas och ungdomen hemförlöfvas.

35. Till öfvervarande af årsexamen inbjudas vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den allmänna undervisningens gynnare och vänner.

36. Nästa termin börjar lördagen den 24 augusti, då inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor kl. 10 f. m. Tisdagen den 27 augusti kl. 12 anställas upprop med läroverkets samtliga lärjungar.

Borås i maj 1889.

C. J. NEUMAN.

Allmänna treklassiga läroverket i Alingsås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 25 augusti och avslutades den 18 december. Den egentliga undervisningen tog sin början den 28 augusti och slutade den 15 december.

Vårterminen började den 17 januari; dess avslutning är af H. H. Eforus utsatt till den 1 juni. Den egentliga undervisningen började den 18 januari och kommer att sluta den 29 maj.

Under läsåret hafva tre fridagar gifvits, nämligen marknadsdagarna den 9 oktober och den 17 april samt den 8 oktober för fönsterinsättning m. m.; dessutom erhöilo lärjungarna den 18 mars för skridskoåkning två timmars ledighet från undervisningen.

2. Efter gemensam morgonbön med bibelläsning och psalmsång kl. 7³/₄ har undervisningen fortgått dagligen kl. 8--11 f. m. och 2--4 e. m., hvarefter arbetet avslutats med gemensam bön och psalmsång.

Öfningarna hafva egt rum på följande tider: välskrifning och teckning alla dagar kl. 3--4 och dessutom torsdag kl. 2--3; sång och musik måndag, torsdag och fredag kl. 4--5 samt onsdag kl. 3--4; gymnastik hvarje dag kl. 11--12, ²/₃ timme.

3. Under läsåret har undervisningen för hvarje klass varit fördelad mellan lärarna på följande sätt:

Förste klassen: t. f. rektor 3 t., kollega Högman 2 t., v. kollega Nattsén 19 t.;
andre klassen: t. f. rektor 8 t., kollega Högman 11 t., v. kollega Nattsén 9 t.;
tredje klassen: t. f. rektor 13 t., kollega Högman 15 t.

4. a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Bibeln (klass 1--3), Psalmboken (kl. 1--3), Katekesen (kl. 1--3), Norlén och Lundgren, Biblisk historia (kl. 1--3).

Modersmålet: Sundén, Språklära (kl. 1--3), Vessman, Rättstafningslära (kl. 1--3); Landtmanson, Öfningsbok (kl. 1), Ekmark, Svensk läsebok (kl. 1--3).

Tyska språket: Mathesius, Elementarbok (kl. 1--3), Löfgren, Språklära (kl. 2, 3), Löfgren, Läsebok (kl. 3).

Matematik: Siljeström—Berlin, Lärobok i aritmetik (kl. 1--3), Nordlund, Räkneöfningsexempel kl. 2, 3), Lindman, Euklides' fyra första böcker (kl. 3).

Naturlära: Almqvist och Lagerstedt, Lärobok i naturkunnighet (kl. 1--3).

Historia och geografi: Odhner, Fäderneslandets historia för skolans lägre klasser (kl. 1--3), Knös, Berättelser ur fäderneslandets historia (kl. 1--3), Karlson, Geografi (kl. 1--2), Dahm, Geografi (kl. 3).

b) **Lärokurser.****Första klassen.**

- Kristendom* 3 t. Katekes: första hufvudstycket. Biblisk historia: gamla testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 5 t. Uppläsning och förklaring af första kursen i Ekmarks läsebok; öfningar i muntlig framställning; rättstafningsöfningar; det enklaste af form- och satsläran i sammanhang med öfningar i tyska språket (*T. Nattsén*).
- Tyska språket* 6 t. 37 stycken i elementarboken med inöfning af satsdelar jämte motsvarande formlära. Skriftliga öfningar å lärorummet (*T. Nattsén*).
- Matematik* 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal och sorter jämte öfning i användandet af decimaler. Hufvudräkning. Hemtal (*T. Nattsén*).
- Naturlära* 2 t. Menniskokroppen. Genomgång af däggdjurstyperna i Almquist-Lagerstedts lärobok. Däggdjur till idislare. De viktigaste af växtens organ efter samma läroboks 10 första växttyper. Undersökning af lefvande växter (*S. Högman*).
- Historia och geografi* 4 t. Historia 2 t. Fäderneslandets historia till nyare tiden. Geografi 2 t. Skandinaviska halfön, Danmark och Finland (*T. Nattsén*).

Andra klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: andra hufvudstycket. Biblisk historia: nya testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 6 t. Läsning af andra kursen i Ekmarks läsebok samt redogörelse för det lästa. Hufvuddragen af form- och satsläran. Rättskrifningsöfningar 2 t. (*S. Högman*).
- Tyska språket* 7 t. Styckena 41–66 i elementarboken jämte motsvarande grammatisk kurs. Skriftliga öfningar å lärorummet 2 t. (*T. Nattsén*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t.: de fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter. Hufvudräkning. Geometri 1 t.: åskådninglära (*L. Vetterberg*).
- Naturlära* 2 t. Öfversigt af djurrikets hufvudafdelningar samt däggdjuren utförligare. De 16 växttyperna i början af läroboken samt de 12 första klasserna. Undersökning och bestämning af lefvande växter. (*S. Högman*).
- Historia och geografi* 5 t. Historia 3 t.: från Gustaf I t. o. m. Fredrik I (*S. Högman*). Geografi 2 t.: de europeiska staternas geografi (*T. Nattsén*).

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: tredje, fjerde och femte hufvudstyckena. Biblisk historia: repetition af gamla och nya testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 6 t. Läsning och förklaring af tredje kursen i Ekmarks läsebok samt öfning att muntligen återgifva innehållet; det hufvudsakligaste af form- och satsläran; smärre skriftliga uppsatser på lärorummet och rättskrifningsöfningar (*S. Högman*).
- Tyska språket* 7 t. Styckena 69–71 af första afdelningen samt andra afdelningen af elementarboken. Styckena 1–14 af Löfgrens läsebok. Grammatik: formläran repeterad samt några af de viktigaste reglerna i syntaxen (*L. Vetterberg*). Skrifning på lärorummet 2 t. (*S. Högman*).

- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t. Bråk, regula de tri, intresse. Hufvudräkning. Geometri 1 t. Definitioner, postulat och axiom samt de 12 första satserna af Euklides första bok.
- Naturlära* 2 t. Foglarna utförligare genomgångna samt kräldjur och groddjur. Översigt öfver märkligare växter inom de 24 klasserna. Undersökning af lefvande växter (*S. Högman*).
- Historia och geografi* 5 t. Historia 3 t. Svenska historien avslutad och repeterad. Geografi 2 t.: de främmande verldsdelarnes fysiska och politiska geografi samt en kort repetition af de europeiska staterna (*S. Högman*).

5. Ombyte af läroböcker.

I modersmålet har Landtmanson, Öfningsbok, blifvit införd i kl. 1.

6. Undervisningen i välskrifning.

Klass 1, 2 t.: första häftet af L. Malmgren, Ny skrifkurs.

Klass 2, 1 t.: andra häftet af ofvannämde skrifkurs.

Klass 3, 1 t.: tredje häftet af nämde skrifkurs.

Denna undervisning har leddes af v. lärarinnan i teckning, fröken V. Sjöstedt.

7. Undervisningen i teckning.

Klass 1, 1 t., lördag kl. 3-4: Stuhlmans första häfte sid. 1-15.

Klass 2, 1 t., onsdag kl. 3-4: öfvergångskursen till teckning å fritt papper samt Stuhlmans väggtaflo.

Klass 3, 1 t., fredag kl. 2-3: Stuhlmans och Sjöströms väggtaflo.

8. Undervisningen i sång och musik.

I sång har förste klassen undervisats 1 t. onsdag kl. 3-4, andre och tredje klassen 1 t. gemensamt måndag kl. 4-5; hvarje klass har undervisats i läran om de musikaliska tecknen och öfvats i tonträffning, omvexlande med en- och tvåstämmiga sånger. Dessutom hafva alla klasserna öfvats i koralsång gemensamt 1 t. torsdag kl. 4-5.

I orgelspelning hafva tre lärjungar undervisats 1 t. fredag kl. 4-5.

9. Undervisningen i gymnastik.

I gymnastik hafva lärjungarne i likhet med föregående år varit fördelade i 2:ne afdelningar. Öfningarna hafva fortgått kl. 11-12 en tredjedels timme dagligen med hvarje afdelning och utgjorts dels af fristående gymnastik, dels af marscher, exercis med trägevär och begagnande af de redskap, som förefinnas. Under den blidare årstiden hafva öfningarna stundom företagits i det fria.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedan stående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r				Summa icke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar
	i cirkulationsorganerna	bräck	rörelseorganerna	allmän svaghet		
<i>Höstterminen 1888:</i>						
Under 15 år	—	—	—	—	—	54
15 år eller deröfver	—	—	—	—	—	1
Summa	—	—	—	—	—	55
<i>Vårterminen 1889:</i>						
Under 15 år	—	—	—	—	—	50
15 år eller deröfver	—	—	—	—	—	4
Summa	—	—	—	—	—	54

B. Lärarne.

- 10.** Lärarnes tjensteåligganden hafva under hela läsåret för hvarje vecka varit följande:
 T. f. rektor *A. L. Vetterberg*: kristendom 3 t. i klass 1, 3 t. i klass 2, 3 t. i klass 3; tyska 5 t. i klass 3; matematik 5 t. i klass 2, 5 t. i klass 3. Summa 24 timmar.
 Kollega *S. E. B. Högman*: modersmålet 6 t. i klass 2, 6 t. i klass 3; tyska 2 t. i klass 3; naturlära 2 t. i klass 1, 2 t. i klass 2, 2 t. i klass 3; historia och geografi 3 t. i klass 2, 5 t. i klass 3. Summa 28 timmar.
 v. Kollega *A. L. T. Nattsén*: modersmålet 5 t. i klass 1; tyska 6 t. i klass 1, 7 t. i klass 2; matematik 4 t. i klass 1; historia och geografi 4 t. i klass 1, 2 t. i klass 2. Summa 28 timmar.
 v. Lärarinnan i teckning fröken *V. Sjöstedt*: 3 t. teckning, 4 t. välskrifning. Summa 7 timmar.
 Läraren i sång och musik, organisten *E. Ericsson*: 3 t. i musikens teori och sång, 1 t. i orgelspelning. Summa 4 timmar.
 Läraren i gymnastik, kollega *S. Högman*: 4 t. i gymnastik.
 Dessutom har kollega *S. Högman* rättat svenska skrifningar i klass 2 och 3 samt tyska skrifningar i klass 3; v. kollega *T. Nattsén* svenska skrifningar i klass 1 och tyska skrifningar i klass 1 och 2; undertecknad har hållit bibelförklaring vid de dagliga morgonbönerna.

11. Ingen lärare har under läsåret åtnjutit tjänstledighet.

12. Förordnade.

Undertecknad har förtfarande varit förordnad att uppehålla den lediga rektorsbefattningen.

Stud. *A. L. T. Nattsén* har under hela läsåret varit förordnad att uppehålla en ledig kollegabefattning.

Fröken *V. Sjöstedt* har under hela läsåret tjenstgjort som v. lärarinna i teckning.

14. Rektorsbefattningen, en kollegabefattning samt lärarebefattningen i teckning uppehålls tillsvidare på förordnande.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal läsåret 1888—1889:

Klass	Höstterminen 1888			Vårterminen 1889		
	Gemensam linie		Summa	Gemensam linie		Summa
	Närvarande	Frånvarande		Närvarande	Frånvarande	
1	23	—	23	22	—	22
2	18	—	18	18	—	18
3	14	—	14	14	—	14
Summa	55	—	55	54	—	54

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik undervisade lärjungar höstterminen 1888:

Klass	Närvarande lärjungar	Teckning				Musik		Gymnastik och militär- öfningar	
		Lärjungar, som del- tagit i				Lärjungar, som under- visats i		Lärjungar, som del- tagit i	
		obligatorisk teckning	teckning och derjente obligatorisk	frivillig teckning	endast i fri- villig teckning	musikens teori och sång	instru- mental- musik	gymnastik och vapen- öfningar	utsträckt militär- öfningar
1	23	23	—	—	23	—	23	—	
2	18	18	—	—	18	—	18	—	
3	14	14	—	—	14	3	14	—	
Summa	55	55	—	—	55	3	55	—	

20. Hemlexor hafva för hvarje dag i medeltal gifvits i förste klassen 2, i andre och tredje 3, och har det dertill fordrade dagliga hemarbetet ansetts upptaga för lärjungar med medelmåttig begåfning i förste klassen 1 timme samt i andre och tredje klassen 1½ timme.

21. Angående lärjungarnes helso tillstånd m. m. har skolans läkare afgifvit följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift från Alingsås lägre allmänna läroverk öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helso tillstånd samt öfver antalet närsynta:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helso tillstånd		Lidande af blöstrist och blötblod	Ofta besvärade af inflytvärk	Ofta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad		Summa närsynta	Procent närsynta
			Gott	Medelmåttig	Svag	Gott	Mindre gott					Öfver 6 D.	3-6 D.		
1	22	11 ² / ₁₂	21	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
2	18	12 ¹⁰ / ₁₂	14	3	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—
3	14	12 ⁸ / ₁₂	13	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	54		48	3	3	—	3	1	3	1	—	—	—	—	—

22. a) Antal inom läroverket flyttade lärjungar kalenderåret 1888:

Klass	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1888:						Höstterminen 1888:					
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen						Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen					
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer					
		0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	19	—	—	3	—	—	—	—	—	6	—	2	—
3	11	—	—	7	—	1	—	—	—	5	—	—	—
Summa	46	—	—	10	—	1	—	—	—	11	—	2	—

b) Lärjungarnes omsättning vårterminen 1888:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	vid vår- termi- nens början						
1	16	—	—	—	16	—	—	1	1
2	20	—	—	—	20	—	1	—	1
3	12	—	1	—	13	—	2	9	11
Summa	48	—	1	—	49	—	3	10	13

b) Lärjungarnes omsättning höstterminen 1888:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 sept. till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	vid höst- termi- nens början						
1	4	—	—	19	23	—	1	—	1
2	6	3	8	1	18	—	—	—	—
3	2	8	5	—	15	1	—	—	1
Summa	12	11	13	20	56	1	1	—	2

23. Af de under läsåret inskrifne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast
folkskola	7
enskildt läroverk	12
endast undervisats i hemmet	1

Summa 20

25. Under sist förflutna kalenderår hafva följande lärjungar afgått från läroverket:

Vårterminen 1888:

Från tredje klassen:

a) efter aflagd godkänd examen till 4:e klassen af allmänt läroverk:

Emil Andersson till näringarna,
 John Ludvig Andersson „ „
 Klas Birger Below till allm. läroverk i Göteborg,
 Helge Bergmark „ „ „ „
 Oskar Reinhold Johansson „ „ „ „
 Karl Gustaf Jönsson till näringarna.

b) utan dylik examen:

Edvard Emanuel Brovall till näringarna,
 Albin Laurentius Hellqvist „ „
 Karl Johan Oskar Lönnerot „ „
 Sven Birger Svensson „ „
 Gustaf Magnus Vikström „ „

Från andre klassen:

Oskar Julius Blomqvist till näringarna,
 Otto Leopold Börjeson „ „

Från förste klassen:

Carl Sigfrid Carlsson i följd af sjukdom.

Höstterminen 1888:

Från förste klassen:

Charles Daniel Gottfrid Karlsson till folkskola i Göteborg.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier af Hessleska fonden	kronor	75,00
do af Lehndahlska fonden	„	1,050,00
Premier	„	48,00
	Summa kronor	1,173,00

27. Uppgift angående antalen befriade från terminsavgifterna m. m.:

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från afgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan	6	6
„ byggnadsfonden	11	11
båda ofvannämnda kassor	27	26
ej befriade från någondera afgiften	11	11
Summa närvarande lärjungar	55	54

Afgiften till ljus- och vedkassan, som erlagts af samtliga lärjungarne, utgjorde höstterminen 1 kr. 50 öre och vårterminen 2 kronor.

D. Boksamling och undervisningsmateriel.

28. Fortsättning af Nordisk familjebok, Thomée, Flora von Deutschland m. m. hafva inköpts för bibliotekets räkning.

Undervisningsmaterielen har ökats genom inköp af Svenska regenter från och med Gustaf I, en plansch öfver växter, Thee, Wandtafeln m. m.

De antiqvariska och naturvetenskapliga samlingarna hafva ökats genom smärre gåfvor, hvaribland särskildt märkes en skallerorm, inlagd i sprit, skänkt af A. Nelson, Nebraska.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Läroverkets lokal har under året ej undergått någon nämnvärd förändring.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgift om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1888:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	4560,53	422,17	—	4982,70	—	—	4982,70	4982,70
Ljus- och vedkassan	92,05	246,00	—	338,05	—	287,75	50,30	338,05
Bibliot.- och materielkassan	1340,46	331,50	—	1671,96	—	226,62	1445,34	1671,96
Premie- och fattigkassan .	630,82	130,05	—	760,87	—	93,00	667,87	760,87
Summa	6623,86	1129,72	—	7753,58	—	607,37	7146,21	7753,58
Hessleska stipendiifonden	2170,13	87,00	—	2257,13	—	75,00	2182,13	2257,13

32. Under sist förflutna kalenderår hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af

- a) boksamlingen kronor 55,00
- b) den öfriga undervisningsmaterielen „ 17,00
- c) inredningsmaterielen „ 40,00

G. Examina och terminsafslutning.

33. I närvaro af läroverkets inspektor hölls den 25 maj 1888 afgångsexamen med 6 lärjungar i tredje klassen, hvilka alla förklarades ega erforderliga insigter för inträde i fjerde klassen af allmänt läroverk.

34. Höstterminen afslutades med offentlig examen den 18 december. Vårterminens examen, som af H. H. Eforus blifvit utsatt till lördagen den 1 nästinstundande juni, börjar kl. 10 f. m. och fortgår till kl. 1 e. m., hvarefter flyttning afkunnas, premier utdelas och ungdomen hemförlovas. Slutöfningarna i sång och gymnastik ega rum föregående dag, fredagen den 31 maj kl. 6 e. m.

35. Att jämte läroverkets inspektor, majoren och riddaren L. L. Löwegren, såsom vittnen öfvervara nu förestående årsexamen hafva af H. H. Eforus inbjudits: borgmästaren J. O. Bergmark, stadsläkaren och riddaren doktor P. M. V. Högselius, f. d. rektorn, fil. doktor M. C. Jungmarker, f. d. kollegan, fil. doktor C. O. N. Dahlgren, rådmannen C. A. Norinder och f. d. skolföreståndaren Bengt Anderssin. Derjämte inbjudas till denna examen lärjungarnes föräldrar och målsmän samt den offentliga undervisningens gynnare och vänner.

36. Nästa läsår börjar tisdagen den 27 nästkommande augusti.

Alingsås i maj 1889.

A. L. WETTERBERG.

Enklassiga pedagogien i Ulricehamn.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 24 augusti och slutade den 17 december. Den egentliga undervisningen tog sin början den 27 augusti och slutade den 15 december.

Vårterminen började den 19 januari och är utsatt att sluta den 3 juni. Den egentliga undervisningen tog sin början den 21 januari och kommer att avslutas den 1 juni.

Frihet från undervisningen har lemnats lärjungarne 1–2 timmar i månaden; för öfrigt hafva ej några fridagar förekommit utöfver de i läroverksstadgan medgifna.

2. Dagliga lärotiden har varit kl. 7–9, 10–12, 1–2 = 30 timmar i veckan. Morgonbönen har upptagit 10–15 minuter af den förste lärotimmen.

3. Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekesen: Hübner-Eklundhs bibl. historia, Sv. psalmboken.

Modersmålet: Sundéns språklära, Alanders och Ekmarks historiska läseböcker.

Tyska språket: Mathesius' elementarbok, Flachs språklära.

Matematik: Zweigbergks räknebok, Nordlunds räkneöfningsexempel, Bergius' geometri (den sistnämnda blott i öfre afdelningen).

Naturlära: Lyttkens och Areschougs läroböcker (den senare endast i öfre afdelningen).

Svensk historia: Odhners lärobok.

Geografi: Roths d:o.

4. Genomgångna lärokurser.

Likasom föregående läsår, hafva lärjungarne varit fördelade på tvänne afdelningar, som samtidigt varit tillstädes; och har dervid den ena afdelningen i allmänhet sysselsatts med öfverläsning, medan läraren undervisat den andra.

Nedre afdelningen.

Kristendom. *Katekes,* $\frac{2}{2}$ timmar i veckan: till andra artikeln; *Biblisk historia,* $\frac{2}{2}$ timmar: 40 berättelser ur gamla testamentet; valda psalmverser.

Modersmålet, $\frac{5}{2}$ timmar: läsning af berättelser ur svenska historien; det viktigaste af form-läran samt af satsläran den enkla satsen; rättskrifningslära och en rättskrifningsöfning hvarje vecka.

Tyska språket, $\frac{7}{2}$ tmr: styckena 1–43 i elementarboken jämte dertill hörande delar af språkläran, vokabelläsning och resolutioner.

Matematik, $\frac{5}{2}$ tmr: de fyra räknesätten i hela tal, decimalbråk och sorter (metriska systemet) samt öfning i hufvudräkning.

Naturlära, $\frac{3}{2}$ tmr: människokroppens byggnad och förrättningar samt typiska djurformer; undersökning af några allmänna värdväxter.

Historia och Geografi. *Sv. historia,* $\frac{3}{2}$ tmr: till Nyare tiden; *Geografi,* $\frac{2}{2}$ tmr: gamla verdens fysiska samt de skandinaviska ländernas och Rysslands politiska.

Öfre afdelningen.

- Kristendom.* *Katekes*, $\frac{2}{2}$ tmr: andra och tredje hufvudstyckena; *Biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr: gamla testamentet fullständigt och 32 berättelser ur nya testamentet; valda psalmverser.
- Modersmålet*, $\frac{5}{2}$ tmr: läsning af berättelser ur sv. historien; form- och satsläran utförligare; en rättskrifnings- och interpunktionsöfning hvarje vecka.
- Tyska språket*, $\frac{7}{2}$ tmr: första afdelningen fullständigt och några sidor af den andra af elementarboken jämte dertill hörande delar af språkläran, vokabelläsning och resolutioner samt några skriföfningar under vårterminen.
- Matematik.* *Aritmetik*, $\frac{4}{2}$ tmr: bråk och enkel regula de tri samt öfning i hufvudräkning; *Geometri*, $\frac{1}{2}$ tme: åskådningslära.
- Naturlära*, $\frac{2}{2}$ tmr: däggdjuren; typiska växtformer, sexualsystemet, undersökning af omkring 30 allmänna växtarter.
- Historia och Geografi.* *Sv. historia*, $\frac{3}{2}$ tmr: till Gustaf III; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr: verdensdelarnes fysiska och Europas politiska fullständigt.

5. Ingen ny lärobok har under läsåret blifvit antagen.

6. I välskrifning hafva båda afdelningarna öfvats samtidigt 2 timmar i veckan.

B. Lärare.

7. Under läsåret tjänstgör undertecknad som ordinarie lärare.

C. Lärjungarne.

8. Lärjungarnes antal under innevarande läsårs båda terminer har varit 6, deraf 2 i öfre och 4 i nedre afdelningen, alla närvarande.

9. Hemlexor hafva för hvarje dag blifvit lärjungarne i nedre afdelningen föresatta i 2—3 läroämnen, och torde deras öfverläsning upptagit 1—1 $\frac{1}{2}$ timme, medan öfre afdelningens erhållit sådana i 3—4 ämnen, med en ungefärlig öfverläsningstid af 1 $\frac{1}{2}$ —2 timmar.

10. Lärjungarnes kroppskonstitution synes vara god, och helsotillståndet har under läsåret varit tillfredsställande.

11. Uppgift å lärjungarnes antal sistlidna kalenderår.

<i>Vårterminen:</i> Kvarstående lärjungar från föregående år ...	4
Inskrifne	2
Afgångne	—
<i>Höstterminen:</i> Kvarstående lärjungar från föregående termin	3
Inskrifne	3
Afgångne	3

12. Af under läsåret inskrifne lärjungar hafva 2 bevistat folkskola och 1 åtnjutit enskild undervisning.

13. Vid höstterminens början afgingo följande lärjungar: David Sandberg till Skara h. allm. läroverk, Hugo Hansson till enskild undervisning och Knut Kjellin utan känd afsigt.

14. Som premier utdelades vid sistlidne vårtermins slut bland lärjungarne 7 kronor.

15. Under läsåret har 1 lärjunge varit befriad från afgift till biblioteks- och materielkassan.

Afgiften till ljus- och vedkassan har båda terminerna utgjort 2 kronor och erlagts af samtliga lärjungarne.

D. Boksamlingen och undervisningsmaterielen

16. hafva under läsåret ökats genom inköp af Pedagogisk tidskrift för 1888; Kronström, Undrens värld; Finlands fiskar, h. 9; Svensén, Jorden och människan; diverse läroböcker samt några metriska mått, mål och vigter.

E. Skollokalen och inredningsmaterielen

17. äro i oförändradt skick.

F. Ekonomiska förhållanden.

18. Uppgifter om nedan nämnda till pedagogien hörande kassors ställning kalenderåret 1888:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan	113,44	46,50	—	159,94	—	34,21	125,73	159,94
Bibliot.- och materielkassan	77,52	43,50	—	121,02	—	63,74	57,28	121,02
Premie- och fattigkassan .	56,10	13,00	—	69,10	—	7,00	62,10	69,10

19. Under sist förflutna kalenderår hafva följande belopp utgått för tillökning af

- a) boksamlingen kr. 34,20,
 b) den öfriga undervisningsmaterielen „ 6,85.

G. Examina.

20. Examen vid höstterminens slut hölls den 17 december kl. 10—2. Årsexamen är utsatt att förrättas den 3 nästa juni kl. 10—2. Att öfvervara den samma såsom vittnen äro af H. H. Eforus inbjudne, utom pedagogiens Inspektor herr kyrkoherden E. N. Jörlander, herrar kyrkoherden O. Hedén, borgmästaren C. Wallenqvist och kommissionslandtmätaren G. W. Wångström.

21. Nästa läsår är utsatt att börja den 23 instundande augusti kl. 10 f. m.

Ulricehamn i maj 1889.

OSKAR LINDKVIST.